

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAKARYA KARASU BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	11
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	26
9.	EKLER.....	70

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Şeması.....	3
Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler	4
Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .	4
Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri ..	5
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçeyle Verilen Ödenek ve Gerçekleşen Tutar	6
Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	6
Tablo 7: Kredi Borç Tutarları.....	12
Tablo 8: 2559 sayılı Kanun’da Yer Verilen Tekerrür Hükümlerinin Tatbik Edilmemesine İlişkin Tespit.....	50
Tablo 9: Tahakkuk Tahsilat Oranı Düşük Olan Gelir Kalemleri	56

KISALTMALAR

A.Ş: Anonim Şirket

KDV: Katma Değer Vergisi

MİBMY: Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği

TL: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Banka Kredileri Hesaplarının Gerçeği Yansıtması
2. Katma Değer Vergisi Hesabının Usulüne Uygun Kullanılmaması
3. Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabındaki Tutarların Gerçeği Yansıtması
4. Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtması
5. Taşınmaz Kayıtlarının Gerçeği Yansıtması
6. Yapılandırılan Alacak Tutarlarının Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi
7. Yapılandırılmış Borçların Tamamının Vadelerine Göre Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi
8. Yer Üstü Düzenlerine İlişkin Gerçekleştirilen Yapım Harcamalarının Doğrudan Giderleştirilmesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Hazır Değerlere İlişkin Muhasebe Kayıtlarında Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması
2. İlk Madde ve Malzeme Hesabına Hatalı Kayıt Yapılması
3. İmar Planında Park Alanı Olarak Belirlenen Yerin Belediye Tarafından Kiraya Verildikten Sonra Mevzuata Aykırı Şekilde Kafeterya Yapılması
4. İhale Tarihinde Vergi veya Sosyal Güvenlik Prim Borcu Olan İhale Dışı Bırakılması Gereken İstekliler İle Sözleşme İmzalanması
5. İhaleye Katılamayacak Olan İstekli İle Sözleşme İmzalanması
6. İlçe Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Sitelerin Bahçelerine İnşaat İzni Alınmadan Açık Havuz Yapılması ve Belediyenin Emlak Vergisi Kaybına Uğraması
7. Memur Kadrosuna Yapılacak Atamaya İlişkin Gerçekleştirilen Sınavda Mevzuat Hükümlerine Aykırı Hareket Edilmesi

8. Emlak Vergisinin Hesabında Asansör ve Kalorifer Farklarının Vergi Değerine İlave Edilmemesi
9. Özel Yapı Şeklini Gerektiren Pansiyon ve Düğün Salonunun Mevzuatta Belirlenen Şartları Taşımamasına Rağmen Kapatılmaması
10. İdare Tarafından Gerçekleştirilen Ödemelerde Hak Sahiplerinin Vergi ve Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının Sorgulanmaması
11. Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi Olmayan Binalardan Emlak Vergisi Alınmaması
12. İş Deneyim Belgesi Mevzuata Uygun Olmayan İstekli İle Sözleşme İmzalanması
13. Zamanında Bildirim Vermeyen Emlak Vergisi Mükelleflerinin Tespit Edilmemesi ve Belediyenin Gelir Kaybına Uğraması
14. Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerlerine İlişkin İdari Para Cezalarında Tekerrür Hükümlerinin Uygulanmaması
15. Bazı Taşınmaz Kiralamalarının Sözleşmelerinde Yer Verilen Fesih Sebeplerinin Gerçekleşmesine Rağmen Fesih Hükümlerinin Uygulanmaması
16. Belediye Gelirlerini Oluşturan Bazı Kalemlerde Tahakkukun Tahsilata Dönüşme Oranının Düşük Kalması
17. Belediye Sınırları İçinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşletmelerin Bulunması
18. Biletle Girilmesi Zorunlu Olmayan Eğlence İşletmelerinin Faaliyetleri Üzerinden Eğlence Vergisi Alınmaması
19. Evsel Katı Atık Ücretine Ait Takip ve Tahsil İşlemlerinin Tam Olarak Uygulanmaması
20. Gecekondu Fonu Hesabının Teşkil Ettirilmemesi ve Fona Ait Gelirlerin Belediyenin Cari Harcamalarında Kullanılması
21. Kurumun Mülkiyet ve Tasarrufunda Bulunan Bazı Taşınmazların İhale Yapılmaksızın İşgalci Konumunda Bulunan Kişilere Ecrimisil Karşılığında Kullanılması

22. Mevzuatta Öngörülen Süreden Fazla Geçici İşçi Çalıştırılması

23. Otopark Yönetmeliği Uyarınca Nakden Tahsil Edilen Bedellerin Büyükşehir Belediyesine Aktarılmaması

24. Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedelinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

- 1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 2) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 3) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu

İlçe Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, altyapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, coğrafi ve kent bilgi sistemleri, çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetkisindedir ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre ilgili belediyesine aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığı'na bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin teşkilat yapısında; doğrudan Başkana bağlı olarak belirlenen tek birim Özel Kalem Müdürlüğüdür. Ayrıca Başkana bağlı 5 adet başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 12 adet müdürlüğü ilgili başkan yardımcılıklarına bağlıdır. İlçe Belediyesi teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Teşkilat Şeması

Belediye Başkanı					
Başkanlık Makamına Bağlı Müdürlükler	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı
Özel Kalem Müdürlüğü	Temizlik İşleri Müdürlüğü	Yazı İşleri Müdürlüğü	Zabıta Müdürlüğü	Mali Hizmetler Müdürlüğü	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
	Fen İşleri Müdürlüğü		Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü	Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	
	Park ve Bahçeler Müdürlüğü			Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	
				Destek Hizmetleri Müdürlüğü	

İlçe Belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. 5393 sayılı Belediye Kanunu’nu “Norm kadro ve personel istihdamı” başlıklı 49’uncu maddesinin 7’inci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000’e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir. Belediyede istihdam edilen 95 personelin 8’i müdür, 5’i şef, 46’sı

memur, 12'si sürekli işçi, 24'ü de geçici işçidir.

İlçe Belediyesinin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

Şirket Adı	Sermayesi	Ortaklık Oranı
Karasu Karsaş İnş.San.Tic. AŞ	100.000,00 TL	% 100

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2016 YILI (A) (TL)	2017 YILI (B) (TL)	2018 YILI (C) (TL)	Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)
Personel Giderleri	5.921.421,09	5.540.500,67	7.936.421,86	43,24
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	878.668,95	861.924,72	1.052.178,69	22,07
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	17.198.059,73	38.255.900,81	37.230.206,67	-2,68
Faiz Giderleri	762.459,73	1.114.642,22	560.778,05	-49,69
Cari Transferler	0,00	6.007,84	0,00	-100
Sermaye Giderleri	52.359.719,77	1.734.708,97	0,00	-100
Sermaye Transferleri	24.047,03	59.179,29	125.795,71	112,57
Borç Verme	--	---	---	---
Yedek Ödenekler	---	---	---	---
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	77.144.376,30	47.572.864,52	46.905.380,98	-1,40

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tabloda gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gider toplamı 46.905.380,98-TL ile 2018 döneminde % 1,40 oranında azalış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde; oransal anlamda en yüksek azalışı % - 49,69 ile Faiz Giderleri kalemi göstermiştir. En yüksek artış ise %112,57 ile Sermaye Transferleri kaleminde meydana gelmiştir.

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tablo aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİR TÜRÜ	2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI	Değişim Oranı
	(A) (TL)	(B) (TL)	(C) (TL)	(D=C-B/B) (%)
Vergi Gelirleri	13.938.597,84	15.324.626,45	16.328.175,49	6,55
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	1.319.749,66	842.782,21	816.239,94	-3,15
Alınan Bağış Ve Yardım İle Özel Gelirler	145.889,00	---	---	---
Diğer Gelirler	16.923.843,48	29.912.321,87	22.553.267,05	-24,6
Sermaye Gelirleri	2.489.044,84	4.187.561,30	2.529.728,87	-39,59
Bütçe Gelirleri Toplamı	---	---	---	---
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı	---	---	---	---
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	34.817.124,82	50.267.291,83	42.227.411,35	-15,99

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tablodaki veriler dikkate alındığında, bir önceki yıla göre gelirler % 15,99 oranında azalış göstermiştir. Bunun sebebi Vergi Gelirleri dışındaki tüm gelir kalemlerinin azalış göstermesidir.

Belediyenin 2018 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçeyle Verilen Ödenek ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2018 YILI BÜTÇEYLE VERİLEN ÖDENEK	2018 YILI GERÇEKLEŞEN TUTAR	GERÇEKLEŞME ORANI
	(A) (TL)	(B) (TL)	(C=B/A) (%)
Personel Giderleri	7.717.580,00	7.936.421,86	102,84
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	1.360.000,00	1.052.178,69	77,37
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	48.421.920,00	37.230.206,67	76,89
Faiz Giderleri	1.000.000,00	560.778,05	56,08
Cari Transferler	4.800,00	0,00	0
Sermaye Giderleri	50.000,00	0,00	0
Sermaye Transferleri	0,00	125.795,71	--
Borç Verme	---	---	--
Yedek Ödenekler	5.000.000,00	0,00	0
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	63.554.300,00	46.905.380,98	73,80

Buna göre 2018 yılında Bütçe Giderleri % 73,80 seviyesinde gerçekleşmiştir. Tahmin edilenin üstünde gerçekleşen tek gider kalemi % 102,84 ile Personel Giderleridir.

Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİR TÜRÜ	2018 YILI GELİR BÜTÇE TAHMİNİ	2018 YILI GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞME ORANI
	(A) (TL)	(B) (TL)	(C=B/A) (%)
Vergi Gelirleri	17.477.760,00	16.328.175,49	93,42
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.216.400,00	816.239,94	19,36
Alınan Bağış ve Yrd. İle Özel Gelirler	8.094.200,00	0,00	0
Diğer Gelirler	24.052.980,00	22.553.267,05	93,76
Sermaye Gelirleri	10.762.980,00	2.529.728,87	23,50
Alacaklardan Tahsilatlar	---	---	--
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	64.604.320,00	42.227.411,35	65,36
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Topl.	-1.050.000,00	0,00	0

NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	63.554.300,00	42.227.411,35	66,44
Borçlanma	--	---	---
TOPLAM	63.554.300,00	42.227.411,35	66,44

Buna göre 2018 yılında Bütçe Gelirleri % 66,44 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bunun sebebi bütçe gelirleri içerisinde kalan tüm kalemlerin beklenenin altında gerçekleşmiş olmasıdır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri
- Geçici ve Kesin Mizan
- Bilanço
- Kasa Sayım Tutanağı
- Banka Mevcudu Tespit Tutanağı
- Alınan Çekler Sayım Tutanağı
- Menkul Kıymet ve Varlıklar Sayım Tutanağı
- Teminat Mektupları Sayım Tutanağı
- Değerli Kâğıtlar Sayım Tutanağı
- İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ile İdare Taşınır Mal Yönetimi Hesabı İcmal Cetveli

- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu
- Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu
- Faaliyet Sonuçları Tablosu
- Nakit Akış Tablosu
- Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu

Denetim görüşü, kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosu için verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı

tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Karasu Belediyesince Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 2009-2015 yılları arasında hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları 2009-2015 yılları arasında yapılmıştır.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde personelin ve müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları açıkça belirlenmiş olup personel görev tanımları Yazı İşleri Müdürü tarafından yapılmıştır. Yetkiler ve yetki devrinin sınırları Müdürlük Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliklerde belirlenmiştir.

Stratejik plan ve performans programı 2009-2015 yılları arasında, İdarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde Aymeet Yazılım danışmanlığında hazırlanmış ve idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur. 2016-2018 yılları arasında herhangi bir stratejik plan ve performans programı oluşturulmamıştır.

Kurumda İç kontrol ve ön mali kontrol birimi kurulmamıştır. Bununla birlikte iç denetim birimi de oluşturulmamış olup iç denetçi bulunmamaktadır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış olup müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri güncellenip tamamlanmıştır. Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla, tüm birimlerde iş akış şeması hazırlanmıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır. Akıllı Kent Otomasyon Sistemi (AKOS) ile ihtiyaç duyulan raporlar ve analizler yapılmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Kurumun internet sitesinden duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Karasu Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı 2009-2015 yılları arasında hazırlanmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Karasu Belediyesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Banka Kredileri Hesaplarının Gerçeği Yansıtması

İdare tarafından finans kuruluşlarından sağlanan kısa ve uzun vadeli kredilerin doğru tutarlar ile muhasebe hesaplarında yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 400 Banka Kredileri Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 301'inci maddesinde;

“Bu hesap, kurumun banka ve diğer finans kuruluşlarına olan vadesi bir yıldan fazla borçlarının izlenmesi için kullanılır.” Hükmü yer almaktadır.

400 nolu hesabı düzenleyen “Hesabın işleyişi” başlıklı 302'nci maddesinde;

“Banka kredileri hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda belirtilmiştir.”

a) Alacak

1) Gerek İller Bankasından alınan gerekse diğer bankalardan alınan borç tutarlarından vadesi bir yıldan az olan tutarlar 300- Banka Kredileri Hesabına, vadesi sonraki dönemleri ilgilendiren tutarlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

(...)” Denilmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin 300 Banka Kredileri Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 232’nci maddesinde;

“Bu hesap, kurumca banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarlar ve bu tutarlara eklenen kur farkları ile 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır.” Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde idarenin banka ve İller Bankası gibi finans kuruluşlarından sağlamış olduğu kredilerin vadelerine göre 300 Banka Kredileri Hesabı veya 400 Banka Kredileri Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

İdarenin 2018 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde 300 nolu Hesabın 30.971.687,82 TL alacak bakiyesi tutarı verdiği görülmüştür.

Yapılan incelemede İller Bankasından sağlamış olduğu ödenmemiş kredi borçlarının toplam tutarının 45.706.101,35 TL olduğu tespit edilmesine rağmen idarenin 2018 yılı kesin mizanında yalnızca 300 nolu Hesabın 30.971.687,82 TL alacak bakiyesi verdiği görülmüştür.

Bu itibarla idarenin ödenmemiş kredi borçlarının mevzuata uygun bir şekilde muhasebe hesaplarında izlenmemesi sonucunda kurumun mali tablolarında 400 Banka Kredileri Hesabı ile 300 Banka Kredileri Hesabı 14.734.413,53 TL eksik tutarlarla yer almaktadır. Söz konusu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

Tablo 7: Kredi Borç Tutarları	
İdare Tarafından Pasif Hesaplarda İzlenen Kredi Borçları Tutarı	İdare Tarafından Pasif Hesaplarda İzlenmesi Gereken Kredi Borçları Tutarı

30.971.687,82		45.706.101,35	
İdare Tarafından 400 Banka Kredileri Hesabında İzlenen Kredi Borç Tutarı	İdare Tarafından 300 Banka Kredileri Hesabında İzlenen Kredi Borç Tutarı	İdare Tarafından 400 Banka Kredileri Hesabında İzlenmesi Gereken Kredi Borç Tutarı	İdare Tarafından 300 Banka Kredileri Hesabında İzlenmesi Gereken Kredi Borç Tutarı
0,00	30.971.687,82	39.076.693,79	6.629.407,56

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Belediyemizde İller Bankasından alınan 7 adet kredi bulunmaktadır. İller Bankası internet adresinde yayımlanan söz konusu kredilere ilişkin kesintiler, 300.01 İller Bankasından alınan Krediler Hesabına alınarak muhasebeleştirilmektedir. Fakat kanun hükmünde belirtilen 400 banka kredileri kodu hiç kullanılmamış olup, bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak, iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.” Denilmektedir

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından banka kredilerinden kaynaklanan borçların, muhasebe hesaplarında izleneceği belirtilmiştir. Ancak kredi borçlarının, mevzuata uygun bir şekilde muhasebe hesaplarında izlenmemesi sonucunda İdarenin 2018 yılı bilançosunda 400 Banka Kredileri Hesabı ve 300 Banka Kredileri Hesabı hatalı tutarlar ile yer almaktadır. Söz konusu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

BULGU 2: Katma Değer Vergisi Hesabının Usulüne Uygun Kullanılmaması

Belediyenin yıllar itibariyle Katma Değer Vergisi (KDV) tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili olmayan mal ve hizmet alımlarına ilişkin katma değer vergilerini 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydetmek suretiyle indirim konusu yaptığı bu durumun da 190 Devreden KDV hesabındaki tutarın olması gerekenden fazla olmasına yol açtığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; 135 ve 136'ncı maddelerinde; bir dönemde indirilemeyen ve izleyen döneme devreden katma değer vergisinin 190 Devreden KDV Hesabında izleneceği ve indirilinceye kadar da bu hesapta bekletileceği; ay sonlarında ise, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyeleri toplamı, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesinden fazla ise,

sonraki döneme devreden katma değer vergisi tutarının 190 Devreden KDV Hesabına borç kaydedileceği; ay sonlarında hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak kalanı, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç kalanları toplamından fazla olması durumunda ise, söz konusu farkın 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına kaydedileceği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 137 ve 138'inci maddelerinde ise; 191 İndirilecek KDV Hesabının; mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılacağı, indirim hakkı doğuran KDV'nin ise, yapılan giderin kurumların katma değer vergisi tahsilatı yaptıkları faaliyetleri ile ilgili mal ve hizmet alımlarından kaynaklanması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede; Karasu Belediyesinin 2018 yılında KDV hesaplarının aşağıdaki gibi olduğu görülmüştür:

190 DEVREDEN KDV.....37.435.358,60.-TL

391 HESAPLANAN KDV.....17.936,22.-TL

Görülebileceği üzere Belediyenin yıllar itibariyle Katma Değer Vergisi tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili olmayan mal ve hizmet alımlarına ilişkin katma değer vergilerini 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydetmek suretiyle indirim konusu yapmasından dolayı 190 Devreden KDV hesabında kayıtlı tutarda birikme meydana gelmiştir.

Ay sonlarında 190 ve 191 no'lu hesapların borç kalanları toplamı ile 391 no'lu hesabın alacak kalanı karşılaştırılarak ödenecek KDV hesaplandığından 190 no'lu hesaba olması gereken tutardan fazla kayıt yapılması kurumun vergi dairesine verdiği KDV beyannamesinde ödenecek vergi çıkmamasına veya ödenecek verginin azalmasına sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; ‘‘Ay sonlarında 191 ve 391 katma değer vergisi hesapları borç alacak olarak denkleştirilirken 190 devreden kdv hesabı ile kapatılır ay sonunda 190 hesabı 360 ödenecek vergi ve fonlar hesabında göstermemekteyiz. Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak işlemler gerçekleştirilecektir.’’ Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; madde gereğinin yapılacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla konu üzerinde İdare ile mutabakat sağlanmakla birlikte 2018 dönemi mali tablolarında 190 Devreden KDV Hesabı ve 191 İndirilecek KDV Hesabı ile ilgili olarak hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 3: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabındaki Tutarların Gerçeği Yansıtması

Belediyenin ortağı olduğu şirketin sermayesine katılım payı ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı tutarın uyuşmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı" başlıklı 181'inci maddesinde aynen;

"Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır."

Denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 183'üncü maddesinde;

"Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler rayiç değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir. Sermaye iştiraklerinin değerlemesi sonucu ortaya çıkan artış ve azalışlar da ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir."

Hükmü bulunmaktadır.

Buna göre Belediyenin sermayesine iştirak ettiği mal ve hizmet üreten kuruluşların sermayesine katılım paylarının ve sermaye artışlarının, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında gösterilmesi gerekmektedir.

İdarenin %100 oranında ortağı olduğu Karsaş İnş. San. Tic. AŞ'deki sermaye katılım payı 100.000,00 TL tutarında olmasına rağmen; bu tutarın 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabında gösterilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; *"Belediyemiz şirketi olan Karsaş İnş. San. Tic. Sermaye katılım payı 241 hesaplarda gösterilmemiştir. Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak işlemler gerçekleştirilecektir."* Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; madde gereğinin yapılacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla konu üzerinde İdare ile mutabakat sağlanmakla birlikte 2018 dönemi mali tablolarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile ilgili olarak hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 4: Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtması

İdarenin 2018 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun gereğince kesilmesi zorunlu olan idarenin ortaklık paylarının, 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

6107 sayılı Kanun'un "Ortaklık yapısı ve sermaye" başlıklı 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında; "*Bankanın ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir.*" Hükümü yer almaktadır.

Mezkur maddenin 3'üncü fıkrasında 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre her ay Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarın bankanın ödenmiş sermayesine ekleneceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 178'inci maddesinde 240 no.lu hesabın kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Ayrıca MİBMY'nin "Hesabın işleyişi" başlıklı 180'inci maddesinde ise idarece verilen sermayenin 240 no.lu hesaba borç kaydedileceği belirtilmiştir.

İlbank AŞ'nin Belediye Bilgi ve Veri Bankası modülündeki verileri incelendiğinde idareye gönderilen merkezi idare vergi geliri paylarının toplamı üzerinden aylık yüzde iki oranında kesilen İlbank sermaye payının toplam tutarının 2.147.021,90 TL olduğu görülmüştür.

240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 1.202.753,39 TL borç bakiyesi tutarı ile 2018 yılı mali tablolarında yer aldığı, 6107 sayılı kanun gereğince kesilmesi zorunlu olan ortaklık payının gerçek tutarının ise 2.900.792,66 TL olduğu görülmüştür. Bu duruma istinaden kurumun mali tablolarında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 1.698.039,27 TL eksik tutar ile yer almaktadır. . Söz konusu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “240 no.lu hesabın kanuni niteliklere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresinin cevabında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermaye Hesabına ilişkin muhasebe kayıtlarının mevzuata uygun hale getirileceği ifade edilmiştir.

Ancak muhasebe işlemlerinin, mevzuat hükümlerine uygun gerçekleştirilmemesi sonucunda kurumun 2018 yılı bilançosunda 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermaye Hesabı hatalı tutarlar ile yer almaktadır. Söz konusu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

BULGU 5: Taşınmaz Kayıtlarının Gerçeği Yansıtması

İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlemelerin yapılmadığı; ilgili taşınmazları ihtiva eden Yönetmelik'in ekinde yer alan taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği; söz konusu taşınmazların tümünün muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Taşınır ve taşınmaz işlemleri” başlıklı 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir. Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

A) Taşınmazların Değerleme İşlemlerinin Yapılmaması

İdarenin 2018 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde idarenin mülkiyetinde yer alan taşınmazların değerlendirme işlemlerinin yapılmadığı dolayısıyla da 250- Arazi ve Arsalar, 251- Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri, 252- Binalar, 500- Netdeğer/Sermaye Hesaplarının gerçek değerleri ile mali tablo ve raporlarda yer almadığı görülmüştür.

Yönetmeliğin “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinin 2’nci fıkrasında;

“*Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır. Ancak;*

a) Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar,

b) Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar,

c) Ek 1’deki Kayıt Planının “Orta Malları” başlığı altında yer alan taşınmazlar,

ç) Ek 1’deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazlar,

d) Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazlar,

iz bedeli üzerinden kayıtlara alınır.” Hükümü yer almaktadır.

Mezkur Yönetmeliğin Geçici 1’inci maddesinde ise hükümlerine yer verilen 5’inci madde uyarınca yapılması gereken işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Ancak idare tarafından mülkiyetinde yer alan taşınmazlara ilişkin mevzuat hükümlerinde belirtilen değerler esas alınarak kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak idarenin mülkiyetinde yer alan taşınmazların, Yönetmelik hükümlerinde belirtilen değerler esas alınarak kayıtlara alınmaması halinin mevzuat hükümlerine uyumlu olmadığı ve söz konusu durumun mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkileyebileceği değerlendirilmektedir.

B) Yönetmelik hükümleri Çerçevesinde Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi

İdarenin 2018 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde taşınmaz kayıtlarının, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde yapılmadığı, anılan Yönetmelik’in ekinde yer alan taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği

görülmüştür.

Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde;

"(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu"nda,

b) (Değişik: 3/6/2014-2014/6455 K.) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılanların kaydını Ek 3'teki Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki "Orta Malları Formu"nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki "Genel Hizmet Alanları Formu"nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda", yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerinde hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur." Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca belediye taşınmazlarının, söz konusu Yönetmelik eki Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda, Orta Malları Formu'nda, Genel Hizmet Alanları Formu'nda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydının tutulması ve bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Ancak idareye ait taşınmazlar için söz konusu formların tutulmadığı bu nedenle de Mali Hizmetler Birimince ilgili formlar konsolide edilerek taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak idare tarafından Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in ekinde yer alan icmal cetvellerinin düzenlenmemesi halinin mevzuata uyumlu olmadığı ve bu duruma istinaden vuku bulan idarenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların bilgilerinin konsolide edilmemesi halinin de mali tabloların, doğruluğunu ve güvenilirliğini etkileyebileceği değerlendirilmektedir.

C) İdarenin Mülkiyetinde Olan Bir Kısım Taşınmazın Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi

İdare tarafından taşınmaz değerlendirme işlemlerinin yapılmaması ve taşınmaz icmal cetvellerinin hazırlanmaması sonucunda tüm taşınmazları ihtiva edecek sağlıklı bir envanterin gerçekleştirilemediği bu suretle de muhasebe hesaplarında yer alan kayıtlı tutarların hangi taşınmaz malların değerinden kaynaklandığı bilgisine ulaşamadığı ve taşınmazların satılması halinde muhasebe işlemlerinin taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden değil de ihalenin sonuçlandırıldığı teklif tutarı üzerinden yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin (MİBMY) Maddi Duran Varlıkları düzenleyen "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde maddi duran varlıkların satılmasına ilişkin;

"Amortisman ayrılmış olan varlıkların net değeri, kayıtlı değerden ayrılmış amortismanlar düşüldükten sonra kalan tutardır. Devir ve trampa satış hükmindedir. Maddi duran varlıkların satış işlemleri sırasında; amortisman tabii olanlarda net değeri, diğerlerinde kayıtlı değeri ile satış bedeli arasında fark olması durumunda, öncelikle oluşan olumlu veya olumsuz, ilgili varlık hesabı ve gelir veya gider hesaplarına kaydedilerek satış işlemi muhasebeleştirilir." Denilmektedir.

MİBMY'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabını düzenleyen "Hesabın işleyişi" başlıklı 189'uncu maddesinde; satılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılması ve kayıtlı bedel ile satış bedeli arasındaki olumlu/olumsuz farkların 600/630 hesaplarına, satış bedellerinin ise 100 Kasa veya 102 Bankalar hesabına ve ilgili bütçe hesaplarına kaydedileceği belirtilmiştir.

Ancak taşınmaz satışlarına ve kayıtlarına ilişkin yapılan örnekleme neticesinde, satışı gerçekleştirilen arazinin yevmiye kaydı ile muhasebe hesaplarında aktifleştirildiği, başka bir yevmiye kaydı ile de kayıtlardan çıkarıldığı, söz konusu kayıtlara esas tutarın ise ihale sonucu vuku bulan bedel olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak, idare tarafından taşınmaz envanterinin sağlıklı bir şekilde çıkarılması, muhasebe ile taşınmaz bilgi sisteminin entegrasyonunun sağlanması, taşınmaz programı üzerinden taşınmazların kayıtlı değerlerinin açık bir şekilde yer almasını sağlayacak bilgilere yer verilmesi, satışı yapılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılması gerekmektedir. Bu durum hem taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlarda izlenmesi hem de taşınmazlara yönelik mali nitelikteki işlemlerin mevzuata uygun şekilde yerine getirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle; İdareye ait taşınmazların rayiç bedellerinin olmaması sebebiyle taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılamadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, taşınmazlara ilişkin rayiç bedellerin mevcut olmaması sebebiyle taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılamadığı belirtilmiştir.

Netice olarak İdarenin mülkiyetinde yer alan taşınmazların, mevzuat hükümlerinde belirtilen değerler esas alınarak kayıtlara alınmaması sonucunda İdarenin bilançosunda 25 Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu, hatalı tutarlar ile yer almaktadır. Söz konusu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

BULGU 6: Yapılandırılan Alacak Tutarlarının Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

İdare tarafından yapılandırılan faaliyet alacaklarına ilişkin tutarların muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin (MİBMY) 122 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 92'nci maddesinde;

"Bu hesap, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarlar ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar ile bunlardan tahsil edilen veya takibe alınan tutarların izlenmesi için

kullanılır.”

Hükmü yer almaktadır.

MİBMY'nin 222 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 166'ncı maddesinde;

“Bu hesap, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.” Denilmektedir.

Ayrıca mezkûr yönetmeliğin 222 no.lu hesabına ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 167'nci maddesinde; 222 no.lu hesapta kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil süresi bir yılın altına inenlerin 222 no.lu hesaba alacak, dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki 122 no.lu hesaba borç kaydedileceği belirtilmektedir.

İdare tarafından muhtelif Kanun hükümleri uyarınca 621.121,86 TL borç tutarının yapılandırılmasına rağmen 122 no.lu hesabın borç bakiyesinin 11.854,85 olduğu, 222 no.lu hesabın ise borç bakiyesi vermediği görülmüştür.

Bu itibarla yapılandırılan faaliyet alacaklarına ilişkin tutarların ilgili muhasebe hesaplarında izlenmemesi sonucunda kurumun mali tablolarında 122 no.lu hesabın 473.317,98 TL eksik, 222 no.lu hesabın ise 135.949,03 TL eksik tutarlar ile yer aldığı görülmüştür. Söz konusu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında tecilli ve tehirli alacakların ilgili hesaplarında izleneceği belirtilmiştir.

Ancak muhasebe işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirilmemesi sonucunda İdarenin 2018 yılı bilançosunda 122 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı ve 222 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı hatalı tutarlar ile yer almaktadır. Söz konusu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

BULGU 7: Yapılandırılmış Borçların Tamamının Vadelerine Göre Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi

İdarenin muhtelif Kanunlara göre yapılandırılan borçlarının tamamının muhasebe hesaplarında izlenmediği, uzun vadede ödenecek taksitlendirilmiş borcu bulunmasına rağmen 438 Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin (MİBMY) 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 278’inci maddesinde;

“Bu hesap, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı vergi ve diğer yükümlülüklerden dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir.” Hükmü yer almaktadır.

MİBMY’nin 438 Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 322’nci maddesinde; *“Bu hesap, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksitlendirilmiş olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılır.”* Denilmektedir.

Ayrıca 438 no.lu hesaba ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 323’üncü maddesinde;

“Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabının alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

...

b) Borç

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına alacak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca takside bağlanmış kamuya olan borçların bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısımlarının 438 no.lu hesapta, vadesi bir yılın altında olanların ise 368 no.lu hesapta izlenmesi gerekmektedir. Bu suretle de kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve sosyal güvenlik kurumuna ilişkin borçlardan ertelenen veya taksitlendirilenlerin muhasebe hesaplarında izlenmesi sağlanacaktır.

İdarenin kesin mizanının incelenmesi neticesinde bulgu konusu borçların, 368 no.lu hesapta 1.204.616,70 TL tutarı ile izlendiği görülmüştür.

Ancak İller Bankası bilgi sistemi incelendiğinde idarenin yapılandırma ve uzlaşma suretiyle taksitlendirmiş olduğu bulgu konusu borçlarının toplam tutarının 35.947.512,52 TL olduğu tespit edilmiştir. Ek olarak da idarenin uzun vadede ödemesi gereken taksitlendirilmiş borcu bulunmasına rağmen mali tablolarda 438 no.lu hesabın alacak bakiyesi vermediği başka bir deyişle kullanılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla kurumun mali tablolarında 368 ve 438 no.lu hesabın eksik tutarlar ile yer aldığı ve söz konusu durumun mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilediği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında yapılandırılan borçların tamamının muhasebe hesaplarında vadeleri nazara alınarak izleneceği ifade edilmiştir.

Ancak yapılandırılan borçlara ilişkin muhasebe işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirilmemesi sonucunda İdarenin 2018 yılı bilançosunda 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438 Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı hatalı tutarlarla yer almaktadır. Söz konusu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

BULGU 8: Yer Üstü Düzenlerine İlişkin Gerçekleştirilen Yapım Harcamalarının Doğrudan Giderleştirilmesi

İdare tarafından yerüstü düzenlerine ilişkin gerçekleştirilen yapım harcamalarının, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği bu suretle de ilgili maddi duran varlık hesabı olan 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında aktifleştirilmediği, 630 Giderler Hesabı kullanılmak suretiyle doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin (MİBMY) 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 204'üncü maddesinde;

“Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılır.” Hükmü yer almaktadır.

MİBMY'nin 258 no.lu hesabı düzenleyen “Hesabın işleyişi” başlıklı 205'inci maddesinde;

“(1) Yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarlar, bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

(...)

b) Alacak

1) Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir. (...)” Denilmektedir.

Ayrıca mezkûr Yönetmeliğin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 190'uncu maddesinde; 251 no.lu hesabın yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının izlenmesi için kullanılan bir maddi duran varlık hesabı olduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde yapımı süren yer üstü düzenlerine ilişkin giderlerin geçici kabul tarihine kadar 258 no.lu hesapta izlenmesi, geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların ise ilgili maddi duran varlık hesabı olan 251 no.lu hesaba aktarılması gerekmektedir.

Ancak 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilen idare tarafından yol, asfalt, parke taşı ve bordür yapımı gibi yer üstü düzenlerine ilişkin harcamaların doğrudan giderleştirildiği görülmüş olup 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının borç kalanı vermediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla yerüstü düzenlerine ilişkin gerçekleştirilen yapım harcamalarının doğrudan giderleştirilmemesi ve yer üstü düzenlerine ilişkin yatırımların, 251 no.lu hesap kullanılarak aktifleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Söz konusu yatırımların muhasebe hesaplarında izlenmemesi mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini de etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında yer altı ve yerüstü düzenlerine ilişkin gerçekleştirilen yapım harcamalarının ve yer üstü, 251 no.lu hesap kullanılarak aktifleştirileceği ifade edilmiştir.

Ancak muhasebe işlemlerinin mevzuat hükümlerine uygun gerçekleştirilmemesi sonucunda idarenin bilançosunda 25 Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu, hatalı tutarlar ile yer almaktadır.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Hazır Değerlere İlişkin Muhasebe Kayıtlarında Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması

İdare vezneleri üzerinden yapılan tahsilatların, 100 Kasa Hesabında izlenmediği ve kasa fazlası paraların bankaya gönderilmesinde 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı kamu Mali yönetim ve Kontrol Kanunu'nun “Kayıt zamanı” başlıklı 50'nci maddesinde,

“Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır.” Hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin (MİBMY) 100 Kasa Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 49'uncu maddesinde; kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paraların alınması, verilmesi ve saklanmasıyla ilişkin işlemlerin kasa hesabı üzerinden yapılacağı düzenlenmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin 100 Kasa Hesabını düzenleyen "Hesabın işleyişi" başlıklı 51'inci maddesinde;

"1) Kasa hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Kasaya yatırılan tutarlar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

(...)

b) Alacak

(...)

3) Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlar bu hesaba alacak, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına borç kaydedilir." Denilmektedir.

Öte yandan 108 Diğer Hazır Değerler Hesabını düzenleyen "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 71'inci maddesinin 2'nci fıkrasında

"Kasa fazlası paraların veznedarla bankaya gönderilmesi ve bu tutarların bankaca tahsil edildiğini gösteren banka hesap özet cetvelinin alınması üzerine bu hesap kullanılır." Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca idarenin veznelerince tahsil edilen tutarların, günlük olarak, 100 no.lu hesap kullanılarak muhasebeleştirilmesi ve kasa fazlası tutarların 108 no.lu hesap kullanılarak bankaya gönderilmesi gerekmektedir.

Ancak idarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde bulgu konusu mali işlemler her gün gerçekleştirilmesine rağmen 100 Kasa Hesabının ve 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının tüm mali yıla yaygın bir şekilde kullanılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınmadan gerçekleştirilen muhasebe kayıt ve işlemlerinde mevzuata uyarlık bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.” Denilecektir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, önerimize uyulacağı ifade edilmiş olsa da bulgu konusu husus, denetim dönemi olan 2018 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 2: İlk Madde ve Malzeme Hesabına Hatalı Kayıt Yapılması

150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının borç kısmına kaydedilen stokların, eş zamanlı olarak 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının alacak kısmı karşılığında 630 Faaliyet Giderleri Hesabının borcuna kaydedilmek suretiyle giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 103'üncü maddesinde stokların kullanıldıklarında veya tüketildiklerinde gider hesabına kaydedilerek ilgili hesaplardan çıkarılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 105'inci maddesinde ise, satın alınan veya üretilen ilk madde ve malzemelerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç ve 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemelerin ise 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak ve 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, satın alınan ilk madde ve malzemeler 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının borç kısmına maliyet bedelleri ile kaydedilecek, tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verildikleri ya da kullanıldıklarında 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının alacak kısmına karşılık 630 Giderler Hesabının borcuna kaydedileceklerdir.

İdarede; 2018 yılı içinde farklı tarihlerde alınan ve 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının borç kısmına kaydedilen stokların toplam değeri 6.628.825,47 TL'dir. Bu stoklar, kaydedildikleri günlerde herhangi bir kullanım ya da tüketim olup olmadığına bakılmaksızın aynı hesabın alacak kısmı karşılığında 630 Giderler Hesabının borcuna kaydedilmek suretiyle giderleştirilmiştir. Bu nedenle stokların gerçek miktarı kayıtlardaki miktarla örtüşmemektedir

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “İlk madde ve malzeme hesapları kayıtlarımızda 150'li hesap olarak muhasebeleştirilmektedir. Malzeme alımları ay sonunda alacak

çalıştırılarak borç alacak olarak denkleştirilip kapatılır. Stokların gerçek miktarları kayıtlardaki miktarlar ile örtüşmemektedir denmektedir ve bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak, iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; madde gereğinin yapılacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla konu üzerinde İdare ile mutabakat sağlanmakla birlikte 2018 dönemi mali tablolarında 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı ve 630 Giderler Hesabı ile ilgili olarak hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 3: İmar Planında Park Alanı Olarak Belirlenen Yerin Belediye Tarafından Kiraya Verildikten Sonra Mevzuata Aykırı Şekilde Kafeterya Yapılması

İlçe sınırları içerisinde A. Aziziye Mahallesi Küçükboğaz mevkinde bulunan ve imar planında park alanı olarak tespit edilen 1224 metrekarelik alanın 300 metrekarelik kısmının sökülüp takılabilir malzemedan kapalı alan oluşturmak amacıyla Belediye tarafından kiraya verildiği, söz konusu alana kiracısı tarafından imar mevzuatına aykırılık teşkil edecek şekilde park alanının güneyinde yer alan 7 metre genişliğindeki yolu da kapatarak otopark alanı ile birlikte toplam 1141 metrekarelik kafeterya yaptırılıp işletildiği görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar" başlıklı 32'nci maddesinde; ruhsatsız yapılan yapıların Belediye Encümeni kararına müteakip Belediye tarafından yıktırılarak masraflarının yapı sahibinden tahsil edileceği, "İdari Müeyyideler" başlıklı 42'nci maddesinde ise; imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak yine bu maddede belirtilen idari müeyyidelerin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu kafeteryanın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 14'üncü maddesinde; parklarda bir katı, 4,5 metre yüksekliği ve toplam taban alanının %3'ünü geçmemek üzere sökülüp takılabilir malzemedan yapılmak kaydıyla çay bahçesi; yapılabileceği belirtilmiştir. Söz konusu park alanının (1224 metrekare) yüzde 3'ü 36,72 metrekaredir.

Yapılan incelemede; park alanında kapalı alan yapılmak üzere kiraya verilen alanın 300 metrekare, kafeteryanın kapalı bölümünün de 108 metrekare olduğu, kiracının park alanının güneyinde yer alan 7 metrelik yolu da kapatarak 242 metrekarelik daha kapalı alan oluşturduğu bu sebeplerden ötürü Karasu Asliye Ceza Mahkemesinin 13.02.2018 tarihli 5 celse no'lu

kararında imar kirliliğine neden olma suçundan hüküm giydiği buna rağmen İdare tarafından İmar Kanunu'nun 32 ve 42'nci maddelerinde belirtilen hükümlerin uygulanmadığı tespit edilmiştir.

***Kamu idaresi cevabında;** Aynen; ‘‘Söz konusu alan yazlık bölge olmasından dolayı halkın talebini karşılamak üzere sökülür takılır malzemeden imar kirliliğine neden olmadan planlı alanlar İmar Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesinin c bendine uygun olacak şekilde işlemler yapılmıştır. Yapılan işlem Belediye encümen kararı ile usulüne uygun yapılmıştır.’’* Denilmektedir.

***Sonuç olarak** Kamu İdaresince verilen cevapta; söz konusu işlemlerin halkın talebini karşılamak üzere sökülür takılır malzemeden imar kirliliğine neden olmadan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'ne uygun olacak şekilde yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak bulgu metninde de yer verildiği üzere Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde sökülür takılır malzemeden yapılan yapının toplam park alanının %3'ünü aşamayacağı belirtilmiş ve bu yapı yönetmeliğe aykırı olarak toplam park alanının %3'ünü aşmıştır. Aynı zamanda da 7 metre genişliğindeki imar yolu da kapatılarak kafeteryaya eklenmiştir. Zaten söz konusu yapının sahibi de imar kirliliğine neden olma suçundan hüküm giymiştir. Buna karşın İdare tarafından İmar Kanunu'nun 32 ve 42'nci maddelerinde belirtilen hükümler uygulanmamıştır.*

BULGU 4: İhale Tarihinde Vergi veya Sosyal Güvenlik Prim Borcu Olan İhale Dışı Bırakılması Gereken İstekliler İle Sözleşme İmzalanması

İdarenin gerçekleştirdiği muhtelif ihaleler üzerinde yapılan incelemede resmi kurumlar ile yapılan yazışmalar neticesinde sözleşme imzalanan isteklilerin ihale tarihi itibarıyla vergi ve sosyal güvenlik prim borcunun bulunduğu tespit edilmiştir.

İdarenin gerçekleştirdiği ihalelerde isteklilerin sunmuş olduğu 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinde belirtilen durumlarda olmadığına ilişkin belgelerin, ihale tarihinden farklı tarihleri ihtiva etmesine rağmen sözleşme imzalandığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanunun ‘‘İhaleye katılımda yeterlik kuralları’’ başlıklı 10'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında;

‘‘Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

(...)

c) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan.

d) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan.

(...)” Hükümü yer almaktadır.

Mezkûr madde hükmünün 6'ncı fıkrasında;

“Bu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceği Kurum tarafından belirlenir. Gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde bu durumda olanlar ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir.” Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde teklif mektubu vasıtasıyla ihale tarihinde 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi kapsamında vergi ve sosyal güvenlik prim borcu olmadığını taahhüt eden isteklilerin, söz konusu taahhüt altına alınan durumları tevsik eden belgeleri sözleşme imzalanmadan önce idareye sunması gerekmektedir. Sonrasında Teklif mektubunda yer alan taahhütnamenin gerçeğe aykırı husus içermesi başka bir deyişle isteklinin vergi ile sosyal güvenlik prim borcu olması veya söz konusu kanıtlayıcı belgelerin sunulmaması halinde ihale dışı bırakılma ve geçici teminatın gelir kaydedilmesi müeyyidelerinin uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

İdarenin gerçekleştirdiği ihalelere ilişkin incelemede; isteklilerin sunmuş olduğu 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinde belirtilen durumlarda olunmadığına ilişkin belgelerin, mevzuat gereği ihale tarihine ilişkin olması gerekirken ihale tarihinden farklı tarihleri ihtiva ettiği buna rağmen idarece yeni bir inceleme yapılmadan istekliler ile sözleşme imzalandığı görülmüştür.

Söz konusu duruma istinaden Vergi Dairesi Müdürlüğü ve Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü ile yazışma gerçekleştirilmiş olup 05.01.2018, 10.09.2018, 05.11.2018, 08.02.2018, 27.09.2017 ve 28.09.2017 tarihli ihalelerde sözleşme imzalanan isteklilerin, ihale tarihleri itibarıyla ilgili kurumlara borçlarının olduğu, söz konusu borçların da 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesi kapsamında olduğu tespit edilmiştir.

Bu itibarla ihale tarihi itibarıyla vergi veya sosyal güvenlik prim borcu bulunan

isteklilerle sözleşme imzalanması halinin mevzuata ve Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği, bulgu konusu durumda olan isteklilerin ihale dışı bırakılarak teminatlarının irat kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Belediyemiz tarafından 28.01.2017-27.09.2017-05.01.2018 tarihlerinde yapılan hizmet alım ihalelerine belediyemiz şirketinden başka bir firma ihalelere katılmamıştır. Bu sebeple belediyemiz şirketi ihale dışı bırakılmamıştır. Belediyemiz şirketinin Vergi Dairesi Müdürlüğü ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim borçlarını ödeyeceği kadar belediyemizden alacağı vardır. Ancak Belediyemizin yaşadığı ekonomik sıkıntılardan dolayı belediyemiz şirketine ödeme yapılamamıştır. Ayrıca 08.02.2018-10.09.2018-05.12.2018 tarihlerinde yapılan ihale yüklenici firmalarının ihale tarihi itibarıyla borçlu olduğu tespit edilmiştir. Ancak Belediyemiz ihaleye katılan istekli firmalardan borcu yoktur belgesini sözleşme öncesi sürecinde talep etmiştir. Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak bu konulara daha çok dikkat edilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresinin cevabında, 28.01.2017, 27.09.2017, 05.01.2018 tarihlerinde yapılan hizmet alımı ihalelerine belediyenin iştiraki dışında bir tüzel kişinin katılmaması ve ilgili iştirakin İdareden alacağı olması gerekçesiyle anılan isteklinin ihale dışı bırakılmadığı ifade edilmiştir.

Ancak bulgumuzda ayrıntılarıyla ifade edildiği üzere mevzuat hükümleri açık olup söz konusu hükümlerin uygulanmasına ilişkin belediye şirketlerine dair bir istisna mevcut değildir. Dolayısıyla İdarenin cevabındaki hususlar mevzuata aykırı işlemleri uyarlı hale getirmemektedir.

Ayrıca bulgumuzda belirtilen 10.09.2018, 05.11.2018, 08.02.2018 tarihli ihalelerde sözleşme imzalanan isteklilerin, ihale tarihleri itibarıyla ilgili kurumlara borçlarının olmasına rağmen ihale dışı bırakılmadıkları görülmüştür.

Netice olarak; İdare cevabında, önerimize uyulacağı ifade edilmiş olsa da bulgu konusu husus, denetim dönemi olan 2018 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 5: İhaleye Katılmayacak Olan İstekli İle Sözleşme İmzalanması

İdare tarafından gerçekleştirilen alımlarda ihale yetkilisi olarak görev yapan ilgilinin söz konusu ihalelerin üzerinde bırakıldığı istekli anonim şirketin yönetim kurulu üyesi olmasına

rağmen anılan istekli ile sözleşme imzalandığı ve isteklinin ihale dışı bırakılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılamayacak olanlar" başlıklı 11'inci maddesinde;

"Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar: (...)

c) İhaleyi yapan idarenin ihale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişiler. (...)

f) (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilenlerin ortakları ile şirketleri (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin % 10'undan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç).(...)

Bu yasaklara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. Ayrıca, bu durumun tekliflerin değerlendirmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale yapılmışsa, teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir. (...)" hükmü yer almaktadır.

22.08.2009 tarihli ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin ihaleye katılamayacak olanlara ilişkin "İdarede görev yapanlar" başlıklı 17.7.2'nci maddesinde;

"4734 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ihaleyi yapan idarelerin ihale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişiler, ihaleyi yapan idarenin ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanlar, (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinenler ve (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilenlerin ortakları ile şirketlerinin görev yaptıkları idarelerin ihalelerine katılamayacakları hükme bağlanmıştır. Ancak, (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin % 10'undan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler bu idarelerin ihalelerine katılabileceklerdir." Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca ihaleyi yapan idarenin ihale yetkilisi kişilerinin yönetim kurulunda görevli bulunduğu şirketlerin anılan idarenin gerçekleştirmiş

oldukları ihalelere katılamayacağı değerlendirilmektedir. Söz konusu yasağa rağmen ihaleye katılan isteklilerin ihale dışı bırakılarak geçici teminatlarının gelir kaydedilmesi ve anılan durumun tespit edilememesi nedeniyle ihale gerçekleştirilmiş ise teminatın gelir kaydedilerek ihalenin iptal edilmesi gerekmektedir.

İdare tarafından gerçekleştirilen 05.01.2018, 27.09.2017 ve 28.09.2017 tarihli ihaleler üzerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Söz konusu incelemede, gerçekleştirilen ihaleler sonucunda ihale yetkilisi olarak görev yapan ilgilinin yönetim kurulu üyesi olduğu şirket ile sözleşme imzalandığı tespit edilmiştir. Mevzuata aykırı duruma rağmen 4734 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinde belirtilen müeyyidelerin tatbik edilmediği görülmüştür.

Bu itibarla tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında Kanun uyarınca zaruri incelemelerin gerçekleştirilmemesi neticesinde ihaleye katılamayacak olanlar ile sözleşme imzalanması halinin vuku bulduğu ve söz konusu durumun mevzuat ile Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir. Ayrıca bulgu konusu durumda olan isteklilerin ihale dışı bırakılarak teminatlarının irat kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Belediyemiz tarafından gerçekleştirilen hizmet alımı ihalelerini kazanan belediyemiz şirketi ile yapılan sözleşmeyi imzalayan başkan yardımcısının aynı zamanda şirketin yönetim kurulu üyesi olması hususunda sehven hata yapılmış olup bundan böyle mevzuat hükümlerine uyularak iş ve işlemler yapılacaktır.” Denilmektedir

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, önerimize uyulacağı ifade edilmiş olsa da bulgu konusu husus, denetim dönemi olan 2018 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 6: İlçe Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Sitelerin Bahçelerine İnşaat İzni Alınmadan Açık Havuz Yapılması ve Belediyenin Emlak Vergisi Kaybına Uğraması

İlçe sınırları içerisinde bulunan site şeklindeki yapıların projelerinin ve yapı ruhsatlarının incelenmesi sonucunda; projede site içerisinde açık havuz bulunmamasına ve yapı ruhsatlarında havuz yer almamasına rağmen bazı sitelerin bahçesine açık havuz yapıldığı bazı sitelerde ise sığınağın havuza çevrildiği ve bu havuzlardan emlak vergisi alınmadığı tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 5'inci maddesinde; ‘*yapı; karada ve suda, daimi veya*

muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir.” denilmektedir.

Aynı Kanun’un “Yapı ruhsatiyesi” başlıklı 21’inci maddesinde;

“Bu Kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26’ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden yapı ruhsatiyesi alınması mecburidir. Ruhsat alınmış yapılarda herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır.

...” denilerek İmar Kanunu’nun 26’ncı maddesinde belirtilen istisna dışında 5’inci maddedeki yapı tanımına giren her tesis için yapı ruhsatı alınması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Yine İmar Kanunu’nun 32’nci maddesine göre ruhsatsız veya ruhsatına aykırı yapıların masrafları yapı sahibine ait olmak üzere belediyece yıktırılması ve belediye tarafından sorumlular hakkında İmar Kanunu’nun 42’nci maddesinde belirlenen idari para cezalarının ve diğer idari müeyyidelerin uygulanması gerekmektedir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu’nun “Bina Tabiri” başlıklı 2’nci maddesinde;

“Bu kanundaki bina tabiri, yapıldığı madde ne olursa olsun, gerek karada gerek su üzerindeki sabit inşaatın hepsini kapsar.

Bu kanunun uygulanmasında Vergi Usul Kanunu’nda yazılı bina müteimmimleri de bina ile birlikte nazara alınır.

Yüzer havuzlar, sair yüzer yapılar, çadırlar ve nakil vasıtalarına takılıp çekilebilen seyyar evler ve benzerleri bina sayılmaz.” denilmektedir.

Aynı Kanun’un “Mükellef” başlıklı 3’üncü maddesi ise; *“Bina Vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenler öder.*

Bir binaya paylı mülkiyet halinde malik olanlar, hisseleri oranında mükelleftirler. Elbirliği mülkiyette malikler vergiden müteselsilen sorumlu olurlar.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

Buna göre site şeklindeki yapıların bahçelerine yapılan yüzme havuzları bina sayılmaktadır ve emlak vergisine tabidir.

Yapı ruhsatlarına ve projelerine aykırı şekilde yapılan söz konusu yüzme havuzları için

Belediye tarafından İmar Kanunu 32 ve 42'nci madde hükümlerinin uygulanmadığı ve emlak vergisi tahakkuk ve tahsilatlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; ‘*Konu ile ilgili site yöneticilerine ve müteahhitlerine yasal uyarılar yapılmış olup, 15/06/2019 tarihinde kadar 3194 sayılı İmar Kanunu'nun geçici 16'ncı maddesine istinaden değerlendirilerek gerekli işlemler yapılacaktır.*’ Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; site yöneticilerine ve müteahhitlerine yasal uyarıların yapıldığı, bulguda yer verilen hususların 15/06/2019 tarihine kadar 3194 sayılı İmar Kanunu'nun geçici 16'ncı maddesine istinaden değerlendirilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulguda söz konusu edilen aykırılıkların düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Memur Kadrosuna Yapılacak Atamaya İlişkin Gerçekleştirilen Sınavda Mevzuat Hükümlerine Aykırı Hareket Edilmesi

İdare tarafından boş memur kadrosuna yapılacak atamaya ilişkin gerçekleştirilen sınavın Türkiye genelinde yayın yapan bir gazetede ilan edilmediği, Devlet Personel Başkanlığının internet adresinde son başvuru tarihinden 15 gün önce duyurulmadığı, sınav kurulunun toplamda beş üyeden teşkil ettirilmediği bu suretle de sınav şekli ile duyurusu hususlarında mevzuat hükümlerine riayet edilmediği görülmüştür.

14.11.2017 tarih ve 30240 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdarelere İlk Defa Atanacaklara Dair Sınav Ve Atama Yönetmeliği'nin “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinde;

“Bu Yönetmeliğin amacı; il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile mahalli idare birlikleri ve döner sermayeli kuruluşlara ilk defa memur olarak atanacaklara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.” Hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Yönetmelik'in “Atama izni ve sınav duyurusu” başlıklı 5'inci maddesinde ise;

“(1) İdare tarafından, atama yapılacak kadro unvan ve sayıları için İçişleri Bakanlığından izin alınır. İzin verilmeyen kadrolar için duyuru ve sınav yapılamaz.

(2) İdare, atama yapılacak kadro sayıları ile bu kadroların sınıf, unvan, derecelerini; sıralamaya esas olacak KPSS puan türü ile asgari puanı; başvuru tarihleri ile başvuru yöntemini; başvuru yapacak adayda aranılacak nitelikler ile istenilen belgeleri; yapılacak sınavın yeri, zamanı, türü, sınav konuları ve değerlendirme yöntemi ile gerekli görülen diğer

hususları son başvuru tarihinden en az 15 gün önce Türkiye genelinde yayın yapan gazetelerin en az birinde ve bir mahalli gazetede ilan vermek suretiyle adaylara duyurur.

(3) Ayrıca idarenin, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün ve DPB'nin kurumsal internet adreslerinde de son başvuru tarihinden en az 15 gün önce duyuru yapılır.” Denilmektedir.”

Öte yandan anılan Yönetmelik'in “Sınav kurulu ve görevleri” başlıklı 9'uncu maddesinde; sınav kurulunun toplam beş üyeden teşkil ettirileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde idarenin boş memur kadrosuna atanacak ilgiliyi belirlemek üzere yapacağı sınavı, son başvuru tarihinden en az 15 gün önce Türkiye genelinde yayın yapan gazetelerin en az birinde ilan etmesi, anılan süre içerisinde DPB'nin internet adresinde duyurması, giriş sınavının beş üyeden teşkil ettirilen kurulca gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Ancak İdare tarafından boş memur kadrosuna atanacak ilgiliyi belirlemek üzere yapılan sınavın, Türkiye genelinde yayın yapan gazetelerin en az birinde ilan edilmediği, DPB'nin kurumsal internet adresinde son başvuru tarihinden üç gün önce duyurulduğu ve sınav kurulunun üç üyeden teşkil ettirildiği görülmüştür.

Bu itibarla kamu görevine girmede eşitlik ve liyakat ilkelerine aykırı bir duruma sebebiyet vermemek adına boş bulunan memur kadrolarına ilk defa atanacakların belirlenmesi hususunda mevzuat hükümlerine uyulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Belediyemiz tarafından yapılan memur alım sınavına ilişkin olarak Devlet Personel Başkanlığının bilgi sisteminde ilan başvuru girişi yapılmış, belediyemiz web sitesinde Sakarya ilinde bulunan ilçe belediyelerinde, Karasu Kaymakamlığında ve diğer yerlerde ilanı gerçekleştirilmiştir. Ancak yapılan sınavda yine de eksiklikler tespit edildiğinden, bundan böyle mevzuat hükümlerine uyularak daha dikkatli olunacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, önerimize uyulacağı ifade edilmiş olsa da bulgu konusu husus, denetim dönemi olan 2018 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 8: Emlak Vergisinin Hesabında Asansör ve Kalorifer Farklarının Vergi Değerine İlave Edilmemesi

Belediye sınırları içinde olup; asansörü olan bazı otellerin ve kalorifer tesisatı bulunan evlerin emlak vergisine esas vergi değerleri hesaplanırken asansör ve kalorifer tesisatı farklarının hesaplamaaya dahil edilmediği, bunun sonucunda da emlak vergilerinin eksik tahsil edilerek gelir kaybına neden olunduğu tespit edilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8'inci maddesinde bina vergisinin matrahının, binanın bu kanun hükümlerine göre tespit olunan vergi değeri olduğu belirtilmiştir.

49 Seri No.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin "Binalarda Vergi Değerinin Hesabı" başlıklı 3.1.2. bölümünde;

" ...bina vergi değerinin hesaplanmasında aşağıdaki yol izlenecektir.

- Binanın dıştan dışa yüzölçümü ile bina metrekare normal inşaat maliyet bedellerini gösteren cetvelde yer alan ortalama rakam çarpılacaktır.

- Bu çarpım sonucu ortaya çıkacak rakama, varsa asansör, kalorifer veya klima tesisatı farkı ilave edilecektir. Bu ilave söz konusu rakamın asansör için %6'sı, kalorifer veya klima için de %8'i oranında olacaktır.

...'' denilerek binada asansör, kalorifer ya da klima tesisatı bulunması durumunda binanın vergi değerine belirtilen oranlarda asansör ya da kalorifer farkı ilave edileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan hükümler gereğince söz konusu otellerin emlak vergisine esas değerine asansör farklarının, evlerin emlak vergisine esas değerine de kalorifer farklarının eklenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle; bulgu konusu edilen mevzuata aykırılık ve gelir kaybına sebebiyet verildiği kabul edilmekle beraber yerleşim yerlerinde apartmanlarda kimlerin doğalgaz sobası kaloriferi kullandığını tespit etmenin şuan için mümkün olmadığı, bunların ancak saha çalışmasıyla tespit edilebileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Her ne kadar İdare kimlerin kalorifer ya da doğalgaz sobası kullandığını tespit edilmesinin mümkün olmadığını ifade etse de emlak vergisi matrahına kalorifer farklarının dahil edilmemesi mevzuata aykırılık oluşturmakta ve gelir kaybına sebebiyet

vermektedir. Gerek saha çalışmaları ile gerekse de ilgili Kurumlarla iletişime geçilerek gerekli kontrollerin yapılması suretiyle bulgu konusu aykırılığın giderilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 9: Özel Yapı Şeklini Gerektiren Pansiyon ve Düğün Salonunun Mevzuatta Belirlenen Şartları Taşımamasına Rağmen Kapatılmaması

İlçe sınırları içerisinde olup, yangın güvenlik (itfaiye) raporları bulunmayan pansiyon ve düğün salonuna mevzuata aykırı olarak yapı kullanma izin belgesi verildiği ve söz konusu işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatları bulunmadığı halde kapatılmadığı tespit edilmiştir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in "İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; *"Projeler, kanuni düzenlemeler yanında, yangına karşı güvenlik bakımından bu Yönetmelikte öngörülen şartlara uygun değil ise yapı ruhsatı verilmez. Yeni yapılan veya proje tadilatı ile kullanım amacı değiştirilen yapılarda bu Yönetmelikte öngörülen esaslara göre imalat yapılmadığının tespiti hâlinde, bu eksiklikler giderilinceye kadar binaya yapı kullanma izin belgesi veya çalışma ruhsatı verilmez."* denilmektedir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyerinde Aranacak Şartlar" başlıklı 5'inci maddesinin c bendinde; *"Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna; ekmek fırını ile akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu için yapı kullanma izin belgesinin alınmış olması"* hükmü bulunmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin "İşyeri Açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde; *"Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır."* denilmektedir.

Buna göre projeleri Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikte öngörülen şartlara uymayan binalara yapı kullanma izin belgesi ve çalışma ruhsatı verilemez. Özel yapı şeklini gerektiren binalardan olan düğün salonu ve pansiyonlara da çalışma ruhsatı verilebilmesi için yapı kullanma izin belgesinin düğün salonu ve pansiyon şeklinde verilmesi gerekmektedir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikte öngörülen şartları taşımadığı için yangın güvenlik raporu alamayan düğün salonu ve pansiyona yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri uyarınca yapı kullanma izin belgesi verilmemesi gerekirken işyeri olarak yapı kullanma izin belgesi verildiği ve gerek itfaiye raporlarının bulunmaması gerekse de yapı kullanma izin belgelerinin işyeri olarak verilmesi sebebiyle işyeri açma ve çalışma ruhsatı alamayan söz konusu işletmelerin kapatılmayarak faaliyetlerine devam ettiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; Özetle; işyeri ruhsat müracaatları esnasında eksik evrakların tamamlanması için İdare tarafından verilen süre zarfına kadar müsaade edildiğinden, süre verilen işletmelerin sistemde ruhsatsız olarak görüldüğü ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu metninde de söz konusu edildiği üzere; Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikte öngörülen şartlara uymayan binalara yapı kullanma izin belgesi verilemeyeceği belirtilmesine karşın İdare tarafından yapı kullanma izni belgesi verilmesi mevzuata aykırılık oluşturmaktadır.

BULGU 10: İdare Tarafından Gerçekleştirilen Ödemelerde Hak Sahiplerinin Vergi ve Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının Sorgulanmaması

İdare tarafından gerçekleştirilen ödemelerde, hak sahiplerine ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranılmadığı ve işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna borçlarının olup olmadığına dair sorgulamanın yapılmadığı görülmüştür.

A) Ödemelerde Vadesi Geçmiş Borç Durumunu Gösterir Belgenin Aranılmaması

İdare tarafından gerçekleştirilen ödemelerde, hak sahiplerine ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranılmadığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları" başlıklı 22/A maddesinde;

"Maliye Bakanı, aşağıdaki ödeme ve işlemlerde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin

usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

1. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde,

2. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde,

(...)

Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. Şu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Takibata selahiyetli tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dört bin Türk lirası idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir.” Hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hükme istinaden Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No:1, 30.06.2017 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Anılan Tebliğin 5’inci bölümünde amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları düzenlenmiştir.

İlgili Tebliğ’in 5’inci bölümünün 2’nci maddesinde; 5018 sayılı Kanun’a tabi kamu idarelerine kaynağına bakılmaksızın hak sahiplerine yönelik gerçekleştirecekleri 2.000 TL tutarının üzerindeki ödemeler sırasında hak sahiplerinin Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması zorunluluğu getirildiği ifade edilmektedir.

Anılan Tebliğ’de, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge arama zorunluluğu getirilen kurum ve kuruluşlarca yapılacak ödemeler sırasında, tahsil dairelerinin verdiği bilgiye

istinaden kapsama giren alacak türlerinin toplamının 2.000 TL tutarını aşmaması halinde, borcun bulunmadığının kabul edilerek ödemenin yapılması; söz konusu alacak türleri toplamının 2.000 TL tutarını aşması halinde ödemenin yapılmaması gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca Kanun'da, söz konusu zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurumlara idari para cezasının verileceği düzenlenmiş olup ilgili Tebliğ'de de idari para cezasının her bir ödeme ve işlem için ayrı ayrı olmak üzere tatbik edileceği hüküm altına alınmıştır.

Ancak idare tarafından gerçekleştirilen vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge arama zorunluluğu bulunan ödemelerde, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranmadığı görülmüştür.

Bu itibarla Kanun kapsamında yer alan ödemelerde, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranılmaması halinin mevzuata uyarlı olmadığı ve söz konusu husus uyarınca kurumun idari yaptırıma maruz kalabileceği değerlendirilmektedir.

B) İşveren Hakedişlerinin Ödenmesinde Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Borç Sorgulamasının Yapılmaması

İdare tarafından gerçekleştirilen hakediş ödemelerinde işverenlerin, Sosyal Güvenlik Kurumuna ilişkin muaccel borçlarının bulunup bulunmadığı hususunda sorgulama yapılmadığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prim ve idari para cezası borçlarının hakedişlerden mahsubu, ödenmesi ve ilişiksizlik belgesinin aranması" başlıklı 90'ncı maddesinde;

"(...) İşverenlerin hakedişleri, Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. (...) İşverenlerin, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, bankalar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar nezdindeki her çeşit alacak, teminat ve hakedişleri üzerinde işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Kurum alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. (...)

Bu maddede belirtilen yükümlülükler yerine getirilmeden hak ediş ödenmesi (...) hallerinde, ilgililer hakkında genel hükümlere göre idarî ve cezaî işlem yapılır. (...)" hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun hükmüne istinaden hazırlanan ve 29.09.2018 tarih ve 27012/2. Mükerrer sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan, Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi Ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik’in “Hakedişten kesinti ve mahsup” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“(1) İdarece işverenlerin hakedişleri, Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. (...)

(3) İdare, yaptığı ihaleler sonucunda işverene ödeyeceği her hakediş ödemesinden önce işverenin ve varsa alt işverenlerinin Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarının bulunup bulunmadığı hususunda sorgulama yapabilmek için Kuruma yetki başvurusunda bulunabilir. Kurumca bu başvurunun uygun görülmesi halinde idarece, işverene yapılacak her hakediş ödemesinden önce elektronik ortamda işverenin ve varsa alt işverenlerinin Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan muaccel borçlarının bulunup bulunmadığı hususunda sorgulama yapılır. İşveren ve varsa alt işverenlerin Kuruma borcu yoksa, ayrıca Kuruma yazı ile sorulmaksızın hakediş ödemesi yapılır.

(5) İdarece, işveren ve varsa alt işverenlerinin Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarına mahsup edilmek üzere yapılan kesinti tutarı, ödeme belgesinde gösterilir. Bu kesinti, ödeme makamınca muhasebe kayıtlarına intikal tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma veya Kurumun önceden bildirilen banka hesabına yatırılır. Hakediş miktarı, işverenin ve varsa alt işverenlerinin Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borcunu karşılamazsa, bakiye borç daha sonra ödenecek hakedişlerden aynı yöntemle kesilerek Kuruma ödenir.

(6) İşverenin ve varsa alt işverenlerinin, prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden dolayı Kuruma olan sorumluluğu; idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarının tamamının hakedişten mahsup edildiği tarihe kadar devam eder.” Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde idare tarafından gerçekleştirilen hakediş ödemelerinden önce işverenlerin, Kuruma borcunun olup olmadığının elektronik ortamda sorgulanması şayet ilgililerin borcu yok ise ödemenin gerçekleştirilmesi

gerekmektedir. İlgili işverenlerin Kuruma borcu olması halinde ise söz konusu borca mahsup edilmek üzere hakedişten kesinti yapılması ve anılan kesintinin Kurumun banka hesabına yatırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Öte yandan söz konusu yükümlülükleri yerine getirilmeden hakediş ödemesi yapan ilgililer hakkında genel hükümlere göre idari ve cezai işlem yapılacağı mevzuat ile hüküm altına alınmıştır.

Ancak idare tarafından işveren hakedişlerinin ödenmesi öncesinde ilgililerin Kuruma borcunun bulunup bulunmadığına ilişkin gerekli sorgulamaların gerçekleştirilmediği görülmüştür.

Bu itibarla işveren hakedişlerinin ödenmesi öncesinde ilgililerin Sosyal Güvenlik Kurumu borçlarına ilişkin sorgulama yapılmaması halinin mevzuata uyarlı olmadığı ve söz konusu husus uyarınca kurumun idari yaptırıma maruz kalabileceği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Belediyemizde yapılan ödemelerde vergi ve sosyal güvenlik prim borçları sorgulanmamaktadır, Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, önerimize uyulacağı ifade edilmiş olsa da bulgu konusu husus, denetim dönemi olan 2018 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 11: Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi Olmayan Binalardan Emlak Vergisi Alınmaması

İlçe sınırları içerisinde; yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi olmayan binalardan emlak vergisi alınmadığı bu suretle de gelir kaybına sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu’na göre yapı; karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir. Aynı Kanun’un 21’inci maddesine göre bu Kanun’un kapsamına giren bütün yapılar için 26’ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden yapı ruhsatı alınması mecburidir. Kanun’un 30’uncu maddesine göre ise, yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye veya valilikten; izin alınması mecburidir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Mükellef" başlıklı 3'üncü maddesinde; "*Bina Vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenler öder.*" denilmektedir. Yapı ruhsatı ve kullanma izni belgesi olmayan binalarda tapu kayıtlarında bina maliki gözükmese bile binaya malik gibi tasarruf edenlerin mükellef olarak emlak vergisi ödemeleri gerekmektedir. Ayrıca 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır. Bina vergisinde ise vergiyi doğuran olay binanın yapılmış olmasıdır. Bu itibarla, binanın yapı ruhsatının ve yapı kullanma izin belgesinin bulunmaması emlak vergisinin alınmasına engel teşkil etmemektedir.

Vergiyi doğrudan olayın gerçek mahiyeti esas alınarak emlak vergisi tahakkuklarının yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle; yapı ruhsatı olmayan binaların sadece mükellefin beyan etmesiyle bina olarak vergilendirilebileceği. aksi halde arsa olarak vergilendirildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu metninde de söz konusu edildiği üzere; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır. Bina vergisinde ise vergiyi doğuran olay binanın yapılmış olmasıdır. Bu nedenle yapı ruhsatı ve kullanma izni belgesi olmayan binalarda tapu kayıtlarında bina maliki gözükmese bile binaya malik gibi tasarruf edenlerin mükellef olarak emlak vergisi ödemesi gerekmektedir.

BULGU 12: İş Deneyim Belgesi Mevzuata Uygun Olmayan İstekli İle Sözleşme İmzalanması

İdare tarafından gerçekleştirilen alımlarda isteklinin ihaleye katılabilmesi için ihale komisyonuna sunduğu iş deneyim belgelerinin, mevzuata ve ihale dokümanına uygun olmamasına rağmen anılan istekli ile sözleşme imzalandığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılımda yeterlik kuralları" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

(...)

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için; (...)

2) İstekli tarafından kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak; (...)

d) Son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarına ilişkin deneyimi gösteren belgeler,

e) Devredilen işlerde sözleşme bedelinin en az % 80'inin tamamlanması şartıyla, son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleri ve son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarıyla ilgili deneyimi gösteren belgeler. (...)" hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme istinaden bulgu konusu işin İdari Şartnamesinde mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ile ilgili olarak;

"İsteklinin teknolojik ürün deneyim belgesi ya da yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektörde bedel içeren tek bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;

a) İlk ilan tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarıyla ilgili iş deneyimini gösteren belgeleri (...) sunması zorunludur. İstekli tarafından teklif edilen bedelin % 40'den az olmamak üzere, ihale konusu iş veya benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin veya teknolojik ürün deneyim belgesinin sunulması gerekir." İfadesi yer almaktadır.

Ayrıca Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "İş bitirme belgelerinin EKAP üzerinden düzenlenmesi" başlıklı Ek 1'inci maddesinde;

"(1) İş bitirme belgesi düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından 31/8/2014 tarihinden sonra düzenlenecek olan iş bitirme belgelerinin EKAP üzerinden düzenlenerek kayıt edilmesi zorunludur.(...)

3) Birinci ve ikinci fıkra uyarınca EKAP üzerinden kayıt edilme zorunluluğu getirilen iş bitirme belgeleri EKAP üzerinden kayıt edilmedikleri müddetçe ilanı veya duyurusu (**Değişik ibare: 27/06/2015-29399 R.G./1. md.)** 1/7/2016 tarihinden sonra yapılan ihalelerde iş deneyimini tevsik için kullanılamaz. (...)" denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca ihaleye katılacak isteklilerden

mesleki ve teknik yeterliliklerine ilişkin olarak iş deneyim belgelerinin istenebileceği, söz konusu iş deneyim belgelerinin son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarına ilişkin olması gerektiği ve anılan iş deneyim belgelerinin, EKAP üzerinde kayıtlı olmaları halinde iş deneyimini tevsik için kullanılabilmesi değerlendirilmektedir.

2018 mali yılında hakediş ödemelerine konu olan ve idare tarafından 27.09.2017 ile 28.09.2017 tarihlerinde ihalesi gerçekleştirilen işler incelenmiştir. Söz konusu incelemede, sözleşme imzalanan isteklinin sunmuş olduğu iş deneyim belgesinin kabulü tamamlanmamış bir işe ilişkin olduğu, EKAP üzerinde kayıtlı olmadığı dolayısıyla da iş deneyim belgesinin mevzuata aykırılık teşkil ettiği görülmüştür.

Bu itibarla ihale komisyonu tarafından gerçekleştirilen tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında iş deneyim belgelerinin mevzuata ve ihale dokümanına uygunluğunun kontrol edilmemesi neticesinde teklifi değerlendirme dışı bırakılması gereken istekli ile sözleşme imzalanması halinin vuku bulduğu ve söz konusu durumun mevzuat ile Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “İş Deneyim Belgesi Mevzuata Uygun Olmayan İstekli İle Sözleşme İmzalanması ile ilgili olarak bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalarak yürütülen iş ve işlemlerde daha dikkatli olunacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, önerimize uyulacağı ifade edilmiş olsa da bulgu konusu husus, denetim dönemi olan 2018 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 13: Zamanında Bildirim Vermeyen Emlak Vergisi Mükelleflerinin Tespit Edilmemesi ve Belediyenin Gelir Kaybına Uğraması

Emlak vergi değerini tadil eden sebeplerin gerçekleşip mükellefinin bildirim vermediği taşınmazların takibinin yapılmadığı bu sebeple Belediyenin gelir kaybına uğradığı tespit edilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 23'üncü maddesinde;

“Bu Kanunun 33 üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlak vergisi bildirim verilmesi zorunludur. Devlete ait arazi için bildirim verilmez.

Bildirimler;

a) *Yeni inşa edilen binalar için, inşaatın sona erdiği veya inşaatın sona ermesinden evvel kısmen kullanılmaya başlanmış ise her kısmın kullanılmasına başlandığı bütçe yılı içerisinde,*

b) *Bu Kanununun 33 üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde, değişikliğin vuku bulduğu bütçe yılı içerisinde,*

Emlâkın bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı haller bütçe yılının son üç ayı içinde vuku bulduğu takdirde bildirim, olayın vuku bulduğu tarihten itibaren üç ay içinde verilir. Elbirliği mülkiyetinde mükellefler müşterek imzalı bir bildirim verebilecekleri gibi, münferiden de bildirim verebilirler. Paylı mülkiyet halinde ise bildirim münferiden verilir.” Denilmektedir.

Aynı Kanun’un 32’inci maddesinde; bildirim süresinde verilmemesi halinde verginin idarece tarh edileceği belirtilmiştir.

Kanun’un 33’üncü maddesinde ise; yeni bina inşa edilmesi, mevcut binaya ilaveler yapılması, binanın kullanım tarzında değişiklik yapılması ve bir kısmının işyeri olarak kullanılması vergiyi tadil eden sebepler arasında sayılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun “*Yapı Ruhsatı*” başlıklı 21’inci maddesinde; *Bu Kanun’un kapsamına giren bütün yapılar için 26 ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden (...) (1) yapı ruhsatı alınması mecburidir. Ruhsat alınmış yapılarda herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır.”* hükmüne yer verilmiştir.

Yeni inşa edilen binalara ve vergi değerini tadil eden sebeplerin gerçekleştiği taşınmazlara ilişkin emlak vergisi bildirimlerinin zamanında yapılmadığı durumlarda İdarece tarhiyat uygulanması gerekirken bu taşınmazlara ilişkin değişikliklerin takip edilmediği bunun sonucunda da Belediyenin gelir kaybına uğradığı görülmüştür.

İdarenin emlak vergisi ile görevli biriminin İmar Müdürlüğü tarafından verilen yapı ruhsatlarını ve tadilat ruhsatlarını takip ederek mevzuatta belirtilen emlak vergisi tarhiyatlarını yapması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle; 2017 yılından itibaren Emlak ve İstimlak Müdürlüğünce aylık çıkan iskanların İmar servisi tarafından gönderilmesi suretiyle kayıt dışı kalmış gayrimenkullerin tespit edildiği ancak Tapu Müdürlüğünden beyanname için gerekli tüm bilgileri içeren alım satım listelerinin düzgün bir formatta alınamamasının kayıp kaçağın önüne geçilmesini engellediği ve geçmişe dönük bildirim vermeyen mükelleflerin tespit edilmesini sağlayan bir programın da mevcut bulunmadığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Belediyenin İmar Müdürlüğü tarafından 2017 yılından önce verilen oturma izni belgelerinin Emlak ve İstimlak Müdürlüğü'ne gönderilmesi suretiyle bildirim vermeyen mükelleflerin tespit edilerek mevzuata uygun şekilde tarh ve tahakkuk işlemlerinin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 14: Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerlerine İlişkin İdari Para Cezalarında Tekerrür Hükümlerinin Uygulanmaması

İdare tarafından umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine yönelik olarak uygulanan idari para cezalarında mevzuat hükümlerinde belirtilen tekerrür hükümlerine uyulmadığı, aynı fiillerin bir yıl içinde tekrar edilmesi halinde en son uygulanan para cezasının bir kat artırılmadığı görülmüştür.

2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun 6'ncı maddesinde;

“Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden;

- a) Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,
- b) Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,
- c) Bu Kanununun 12 nci maddesinde belirtilen yasaklara uymadığı tespit edilen,
- d) Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen,

İş yerlerinin işletmecilerine beşyüzmilyon Türk Lirası ile birmilyar Türk Lirası arasında idarî para cezası verilir.

Bu maddede öngörülen idarî para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz

edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İdarî para cezaları 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.” Hükümü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde belirtilen fiillerin kolluk tarafından tespiti halinde tutanak düzenlenmesi, söz konusu tutanağın ruhsat vermeye yetkili idare olan belediyeye gönderilmesi ve belediyenin de encümen aracılığıyla 1.473 TL tutarında idari para cezasına hükmetmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Ek olarak 2559 sayılı Kanun’un 6’ncı maddesinin 3’üncü fıkrası uyarınca aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezasının bir kat artırılması gerekmektedir.

İdare tarafından kolluk kuvvetlerince tespit edilen fiillere Belediye Encümeni kararı ile idari para cezası uygulanmış ve söz konusu cezalar ilgili işletmelere tebliğ edilmiştir.

Örnekleme suretiyle yapılan denetimde bir işletmeye uygulanan idari para cezaları incelenmiş olup işletmenin tebliğ edilmiş ve kesinleşmiş idari para cezalarına rağmen aynı fiili bir yıl içinde tekrarladığı görülmüştür. Ancak idare tarafından anılan işletmeye ilişkin idari para cezalarında tekerrür hükümlerinin uygulanmadığı, başka bir deyişle en son uygulanan para cezasının bir kat artırılmadığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine yönelik olarak uygulanan idari para cezalarında tekerrür hükümlerinin uygulanmaması halinin mevzuat hükümlerine uyarlı olmadığı değerlendirilmektedir.

İdare tarafından umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine yönelik olarak uygulanan idari para cezalarında mevzuat hükümlerinde belirtilen tekerrür hükümlerine uyulmadığı, aynı fiillerin bir yıl içinde tekrar edilmesi halinde en son uygulanan para cezasının bir kat artırılmadığı görülmüştür.

Tablo 8: 2559 sayılı Kanun’da Yer Verilen Tekerrür Hükümlerinin Tatbik Edilmemesine İlişkin Tespit

Encümen Karar	Encümen Karar	İdari Para Cezasına Esas	İdari Para Cezasına Esas Encümen	Uygulanan Ceza	Uygulanması Gereken Ceza

Tarihi	Numarası	Tutanak Tarihi	Kararının Tebliğ Tarihi	Miktarı	Miktarı
26.03.2018	129	14.03.2018	28.03.2018	1.473,00 TL	1.473,00 TL
26.03.2018	133	15.03.2018	28.03.2018	1.473,00 TL	1.473,00 TL
28.05.2018	265	13.05.2018	31.05.2018	1.500,00 TL	2.946,00 TL
12.11.2018	579	8.10.2018	14.11.2018	2.000,00 TL	4.419,00 TL
17.12.2018	640	15.11.2018	Tebliğ Edilememiştir.	1.500,00 TL	5.892,00 TL
24.12.2018	662	9.12.2018	27.12.2018	1.500,00 TL	5.892,00 TL
24.12.2018	663	11.12.2018	27.12.2018	1.500,00 TL	5.892,00 TL
31.12.2018	681	15.12.2018	4.01.2019	1.500,00 TL	5.892,00 TL

Kamu idaresi cevabında; Özetle; umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine dair idari para cezalarında tekerrür hükümlerinin uygulanmamasına ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, önerimize uyulacağı ifade edilmiş olsa da bulgu konusu husus, denetim dönemi olan 2018 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 15: Bazı Taşınmaz Kiralamalarının Sözleşmelerinde Yer Verilen Fesih Sebeplerinin Gerçekleşmesine Rağmen Fesih Hükümlerinin Uygulanmaması

Belediyenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca ihale ile kiraya verdiği taşınmazlara ilişkin kira sözleşmelerinde; kiracının şartname ve sözleşmede belirlenen taahhütlerini yerine getirmemesi durumunda kira sözleşmelerinin fesih edileceği ve teminatın gelir kaydedileceği belirtilmesine rağmen taahhütlerini yerine getirmeyen kiracıların kira sözleşmelerinin fesih edilmediği ve teminatlarının gelir kaydedilmediği tespit edilmiştir. Ayrıca bulgu konusu kira sözleşmelerinin noterde tescil edilmediği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinde;

“Sözleşme yapıldıktan sonra 63 üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve

hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.”

Denilmektedir.

İdarenin kiraya vermiş olduğu ve kiracının taahhüdünü yerine getirmediği kiralamalardan örnek olarak; Yenimahalle 712 adada bulunan park alanına ilişkin kira şartnamesinin 4’üncü maddesinde;

“Taşınmazın kira süresi 3 yıldır. Kiracı 3 yıllık kira bedelinin 1. taksidini sözleşme tarihinde peşin ödemeyi kabul ve taahhüt etmek zorundadır. Üç yılın kira bedeli her yıl taksitler halinde 3 taksitte peşin olarak ödenecektir.

Yılın kira bedeli sözleşme tarihinde 1/3’ü peşin olarak ödenecektir.

Yılın kira bedeli 2017 yılı Haziran ayının 15’ine kadar peşin ödenecektir.

Yılın kira bedeli 2018 yılı Haziran ayının 15’ine kadar peşin ödenecektir.” Hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu park alanına ilişkin kira sözleşmesinin 11’inci maddesi ise;

*“Kiracının fesih talebinde bulunması, kira dönemi sona ermeden faaliyetini durdurması, kiralananı amacı dışında kullanması, **taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi** veya işletme ruhsatının her ne sebeple olursa olsun iptal edilmesi hallerinde kira sözleşmesi, 2886 sayılı Kanun’un 62’nci maddesine göre tebligat yapmaya gerek kalmaksızın İdarece feshedilerek kesin teminatı gelir kaydedilir ve cari yıl kira bedeli tazminat olarak tahsil edilir.”* şeklinde hükme bağlanmıştır.

Öte yandan 2886 sayılı Kanun’un “Sözleşme yapılmasında müteahhit veya müşterinin görev ve sorumluluğu” başlıklı 57 nci maddesinde

“Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşteri 31 inci maddeye göre onaylanan ihale kararının veya Maliye Bakanlığının vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi, idareye vermek zorundadır.” Hükmü yer almaktadır. Anılan hüküm uyarınca kira sözleşmelerinin noterde tasdik ve tescil edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Yukarıda belirtilen örnekte ve kiraya verilen diğer taşınmazlara ilişkin yapılan incelemede; şartname ve sözleşme hükümlerine aykırı olarak kiracıların ödemeyi taahhüt ettiği kira bedellerini ödemedikleri buna karşın İdare tarafından kira sözleşmelerinin feshedilmediği

ve kiracıların kesin teminatlarının gelir kaydedilmediği görülmüştür. Öte yandan bulgu konusu kira sözleşmelerinin noterde tasdik ve tescil edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Belediyemizin kiraya verdiği taşınmazların kira süresi sona erdiğinde ihaleye çıkmadan kira süresinin uzatılarak kiraya verilen taşınmazı yoktur.Ancak Belediyemizin balıkxane dükkanlarında ihaleye katılmayıp fuzuli işgal eden kişilere işyerinin boşaltılması için yazı yazılmıştır.İşyerini işgal eden kişiye işyerini boşaltmadığından fuzuli işgalden dolayı ecrimisil kira tahakkuku yapılmıştır.Yine aynı şekilde terminal alanında bulunan Otobüs Şirketinin kullanmış olduğu peron için ihale yapılmış olup, firma ihaleye katılmadığından fuzuli işgalden dolayı yine aynı şekilde ecrimisil kira tahakkuku yapılmıştır. Bahse konu yerlerle ilgili olarak bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler yapılacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; bulgu konusu taşınmaz kiralamalarına ilişkin olarak bundan sonra mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Söz konusu edilen aykırılıkların düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 16: Belediye Gelirlerini Oluşturan Bazı Kalemlerde Tahakkukun Tahsilata Dönüşme Oranının Düşük Kalması

Yapılan incelemelerde tahakkuku gerçekleştirilen bazı gelir kalemlerine ilişkin mevzuatta hükmedilen yasal yolların tatbik edilmemesi neticesinde ilgili gelir kalemlerine ilişkin tahsilat oranlarının düşük kaldığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un “Kanunun şümulü” başlıklı 1’inci maddesinde; belediyelere ait vergi, resim, harç, para cezası gibi asli ile faiz gibi fer’i amme alacakları hakkında 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

6183 sayılı Kanun’un “Ödeme zamanı ve önce ödeme” başlıklı 37’nci maddesinde;

“Amme alacakları hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödenir.

Hususi kanunlarında ödeme zamanı tesbit edilmemiş amme alacakları Maliye Vekaletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödenir.

Bu ödeme müddetinin son günü amme alacağının vadesi günüdür.” Hükmü yer almaktadır.

6183 sayılı Kanun'un "Ödeme emri" başlıklı 55'inci maddesinde;

"Amme alacağını vadesinde ödemiyeenlere, 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.⁽¹⁾

Ödeme emrinde borcun asıl ve ferilerinin mahiyet ve miktarları, nereye ödeneceği, müddetinde ödemediği veya mal bildiriminde bulunmadığı takdirde borcun cebren tahsil ve borçlunun mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile tazyik olunacağı, gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı kayıtlı bulunur. Ayrıca, borçlunun 114 üncü maddedeki vazifeleri ve bu vazifeleri yerine getirmediği takdirde hakkında tatbik edilecek olan ceza bu ödeme emrinde kendisine bildirilir.

Borcunu vadesinde ödemiyeenlere ait malları elinde bulunduran üçüncü şahıslardan bu malları 15 gün içinde bildirmeleri istenir." Hükmü yer almakta,

Aynı Kanun'un "Cebren tahsil ve şekilleri" başlıklı 54'üncü maddesinde;

"Ödeme müddeti içinde ödenmiyeen amme alacağı tahsil dairesince cebren tahsil olunur. Cebren tahsil aşağıdaki şekillerden herhangi birinin tatbiki suretiyle yapılır:

1. Amme borçlusu tahsil dairesine teminat göstermişse, teminatın paraya çevrilmesi yahut kefilin takibi,

2. Amme borçlusunun borcuna yetecek miktardaki mallarının haczedilerek paraya çevrilmesi,

3. Gerekli şartlar bulunduğu takdirde borçlunun iflasının istenmesi." Denilmekte,

Anılan Kanun'un "Haciz varakası" başlıklı 64'üncü maddesinde ise;

"Haciz muameleleri, tahsil dairelerince düzenlenen ve alacaklı amme idaresinin, mahalli en büyük memuru veya tevkil edeceği memur tarafından tasdik edilen haciz varakalarına dayanılarak yapılır." İfadesi yer almaktadır.

Ayrıca mezkur Kanun'un "Mal bildiriminde bulunmayanlar" başlıklı 60'ıncı maddesi, "Gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlar" başlıklı 111'inci maddesi, "İstenecek bilgileri vermeyenler" başlıklı 114'üncü maddesi ile "Suçların takibi" başlıklı 115'inci maddesinde amme alacaklarının takip ve tahsiline ilişkin olarak mal bildirimini ile ilgili yükümlülüklerle ve müeeyyidelere yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; idare tarafından hususi kanunlarında belirlenen zamanlarda ödenmeyen amme alacaklarına ilişkin olarak borçluların tespit edilmesi, söz konusu borçluların 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiği hususunun ödeme emri ile kendilerine tebliğ edilmesi, düzenlenen ödeme emrinde borcun zamanında ödenmemesi veya mal bildiriminde bulunulmaması halinde borcun cebren tahsil edileceği ve mal bildirimine ilişkin müeyyidelerin uygulanacağını bildirilmesi gerekmektedir. Ödeme emri üzerine halen ödeme yapılmadığı takdirde “Haciz Varakası” düzenlenmeli ve haciz işlemlerine başlanması gerekmektedir. Öte yandan mal bildirimine ilişkin yükümlülüklerini mevzuata uygun olarak yerine getirmeyenler hakkında Kanun’da belirtilen müeyyidelerin uygulanmasına yönelik olarak yasal işlemlerin başlatılması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde idare tarafından sırasıyla yapılması gereken işlemler arasındaki zaman diliminin çok açıldığı, ödeme emrinin tebliğ edilmesine rağmen borcunu ödemeyen ilgililere yönelik olarak haciz işlemlerinin başlatılmadığı veya haciz işlemleri başlasa dahi yalnızca borçlunun mallarına haciz şerhinin işlenmesi ile yetinildiği başka bir deyişle amme borçlusunun borcuna yetecek miktardaki mallarının haczedilerek paraya çevrilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 60’ıncı maddesinin (e) bendinde, idare gelirlerinin takip ve tahsil işlemlerini mali hizmetler biriminin yürüteceği belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye başkanının görev ve yetkileri” başlıklı 38’inci maddesinin (f) bendinde; belediye başkanının idare gelirlerini takip ve tahsil etmekle görevli olduğu belirtilmiştir. Öte yandan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Malî hizmetler birimi” başlıklı 60’ıncı maddesinin (e) bendinde, idare gelirlerinin takip ve tahsil işlemlerini mali hizmetler biriminin yürüteceği belirtilmiştir.

Bu itibarla idare tarafından tahsil edilmesi gereken Belediye alacakları için Mali Hizmetler Müdürlüğü’nün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için “Ödeme Emirlerini” zamanında düzenlemesi, yukarıda belirtilen kanuni işlemlerin yerine getirilmesi ve borçluların borcuna yetecek miktardaki mallarının haczedilerek paraya çevrilmesi gerekmektedir.

Aksi uygulamalar sonucunda belediye gelirlerinden bazı kalemlerin tahakkuk ve tahsilat

oranları düşük seviyelerde kaldığı değerlendirilmektedir.

Tahakkuk tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 9: Tahakkuk Tahsilat Oranı Düşük Olan Gelir Kalemleri								
Gelirin Kodu				Gelir Açıklaması	Toplam Tahakkuk	2018 Yılı Tahsilatı	Gelecek Yıla Devredilen Tahakkuk	Tahsilat Oranı (%)
1	2	9	51	Bina Vergisi	11.597.707,09	3.963.072,25	7.634.634,84	34,17
1	2	9	52	Arsa Vergisi	8.674.574,31	4.006.171,83	4.668.402,48	46,18
1	2	9	53	Arazi Vergisi	1.313.326,01	426.299,78	887.026,23	32,46
1	2	9	54	Çevre Temizlik Vergisi	1.091.830,98	338.975,99	752.854,99	31,05
1	3	9	51	Eğlence Vergisi	95.065,39	11.385,82	83.679,57	11,98
1	3	9	53	İlan ve Reklam Vergisi	1.931.013,92	70.841,84	1.860.172,08	3,67
3	6	1		Taşınmaz Kiraları	5.135.341,60	431.695,20	4.703.646,40	8,41
5	3	2		İdari Para Cezaları	2.960.990,71	337.899,61	2.623.091,10	11,41

Kamu idaresi cevabında; Özetle; İçişleri Bakanlığı'nın Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi üzerinden mükelleflerin ikamet adreslerine ulaşamadığından bulgu konusu hususa ilişkin iş ve işlemlerin tam olarak gerçekleştirilemediği ifade edilmiştir. Söz konusu gerekçe uyarınca da

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da yer verilen takip hükümlerinin uygulanamadığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, bulgu konusu takip işlemlerinin, mükelleflerin ikamet adreslerine ulaşılamaması sebebiyle gerçekleştirilmediği ifade edilmiştir. Ancak söz konusu gerekçeye rağmen 2018 yılına ilişkin olarak gelir kalemlerinin tahsilat oranlarının düşük kaldığı değerlendirilmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 17: Belediye Sınırları İçinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşletmelerin Bulunması

Yapılan incelemede; Belediye sınırlarında işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin bulunduğu tespit edilmiş olup söz konusu durumun işyerlerine ilişkin çevre temizlik vergisinin tahakkuk ettirilememesine sebep olduğu görülmüştür.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında;

"Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. (...) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır." hükmü yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyelerin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (c) bendinde;

"Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek." Denilmektedir.

Yukarıda anılan Yönetmeliğin dayanağı olan 3572 sayılı İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 2'nci maddesinde de Kanun'un hükümlerinin uygulanmayacağı alanlar belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince 3572 sayılı Kanun'un istisnalarında belirtilen yerlerin dışındaki işyerlerinin ruhsatının, idare tarafından verilmesi gerekmektedir.

Ayrıca 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; *"Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması "İşyeri Açma İzni Harcına" tabidir."* hükmü yer aldığından ruhsatlandırılan işyerlerine ilişkin

işyeri açma izin harcının da idare tarafından tahsil edilmesi gerekmektedir.

İncelememize esas olmak üzere Vergi Dairesi ile yazışma yapılmış ve aktif mükellefler edinilmiş olup söz konusu mükellefler üzerinde Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü tarafından inceleme gerçekleştirilmiştir. Söz konusu inceleme sonucunda idare sınırları içerisinde yer alan 1.679 adet aktif mükellefin ruhsatsız olabileceği değerlendirilmiştir.

Bu itibarla söz konusu durumun mevzuata uyarlı olmadığı ve idarenin ruhsatsız çalışan işyerlerinden dolayı işyeri açma izin harcı geliri kaybı olduğu değerlendirilmektedir.

Ayrıca idarenin Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü ile Gelir Birimi koordineli bir biçimde çalışmakta olup işyeri açma ve çalışma ruhsatı alan ilgililere 2464 sayılı Kanun'un mükerrer 44'üncü maddesi uyarınca çevre temizlik vergisi de tahakkuk ettirilmektedir.

Söz konusu duruma istinaden işyerlerine ilişkin kapsamlı bir denetim gerçekleştirilmediği müddetçe işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet gösteren işletmelerin ilgililerine çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilememekte ve bu durum da gelir kaybına sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle; işyeri ruhsatı müracaatları esnasında eksik evrakların tamamlanması için İdare tarafından süre verildiği, süre verilen işletmelerin sistemde ruhsatsız olarak görüldüğü ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında işyeri ruhsat müracaatları esnasında ortaya çıkan evrak tamamlama süreci nedeniyle işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet gösteren işletmelerin mevcut olduğu ifade edilmiştir. Ancak söz konusu gerekçenin, İdare sınırları içerisinde yer alan 1.679 adet aktif mükellefin ruhsatsız olabileceği tespitimizi karşılayamadığı değerlendirilmektedir.

Netice olarak bulgu konusu husus, denetim dönemi olan 2018 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Konu, izleyen denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 18: Biletle Girilmesi Zorunlu Olmayan Eğlence İşletmelerinin Faaliyetleri Üzerinden Eğlence Vergisi Alınmaması

İlçe sınırları içerisinde olup; biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinden eğlence vergisi alınmadığı görülmüştür.

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesinde "*Bu Kanununun 21'inci*

maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir.” denilmiş, 18’inci maddesinde de eğlence vergisinin mükellefinin eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişiler olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun’un 20’nci maddesinde; biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinden işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanun’un 96’ncı maddesine göre tespit edilen miktarda eğlence vergisi alınacağı, 96’ncı maddesinde; biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinden alınacak verginin alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak ilgili belediye meclislerinin önerisi üzerine Cumhurbaşkanınca tespit edileceği, Geçici 7’nci maddesinde ise biletle girilmesi zorunlu olmayan yerlere ilişkin, 2013 yılında uygulanmak üzere belediye meclislerince belirlenmiş olan; maktu vergi ve harç tarifelerinin, Cumhurbaşkanınca tespit edilecek karar yürürlüğe girinceye kadar uygulanmaya devam edileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirlenen mevzuat hükümleri uyarınca biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinden alınacak vergi tutarlarına Belediye’nin gelir tarifesinde yer verilmiştir. Ancak yapılan incelemede; söz konusu işletmelere yönelik olarak eğlence vergisi tahakkuku yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle; biletle girilmesi zorunlu olmayan, eğlence yerlerine ilişkin olarak bulgu konusu verginin tahakkuk ettirildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususun mevzuata uygun bir şekilde yerine getirileceği ifade edilmiştir. Söz konusu işlemin yerine getirilip getirilmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 19: Evsel Katı Atık Ücretine Ait Takip ve Tahsil İşlemlerinin Tam Olarak Uygulanmaması

İdare tarafından 13.05.2006 tarihinden itibaren alınması gereken evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücretlerine ait tarifenin belirlenmediği ve herhangi bir tahakkuk kaydı yapılmadığı tespit edilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 2’nci (Değişik: 26/4/2006-5491/2. md.)maddesinde;

“Bu Kanunda geçen terimlerden;

Kirleten; faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri,

Evsel katı atık; Tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları,

ifade eder.”

Denilmektedir.

Aynı Kanun’un “İlkeler” başlıklı 3’üncü (Değişik: 26/4/2006-5491/3. md.)maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanacağı ifade edilmiştir.

Kanun’un 11’inci (Değişik: 26/4/2006-5491/11. md.) maddesinin 11’inci fıkrasında ise aynen: *“Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz.”* denilerek belediyelerin evsel katı atık dolayısıyla yapacakları harcamaların, bu hizmetten yararlanan kişilerden, yani kirlenmeye, evsel katı atıkların oluşmasına sebep olanlardan alınması bir zorunluluk haline getirilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 1’inci maddesinde; Kanun kapsamına belediyelerin de dâhil olduğu kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediyeler tarafından gerçekleştirilen evsel katı atık toplama işi, kirleten kişilere yapılan bir nevi hizmettir. Zira 2872 sayılı Kanun’da da belirtildiği üzere kirleten kişinin bu kirliliğin giderilmesi için yapılacak harcamaları karşılaması Kanun’un temel prensiplerindedir. Dolayısıyla bu hizmet için ücret tarifesi belirleyip, masrafların kirleten

kişilerden alınması gerekirken bunun yapılmaması veya eksik yapılması hem 2872 hem de 4736 sayılı Kanun'a aykırıdır.

Yapılan incelemede; Belediye tarafından katı atıkların toplanması için 2006 yılından 2018 yılı sonuna kadar 23.516.332,97 TL'lik bir harcama yapıldığı, buna karşılık aynı dönemde 1.152.006,74 TL çevre temizlik vergisi tahsil edildiği (işyerleri ve SASKİ'den gelenler toplamı) ancak evsel katı atık ücretlerine ilişkin herhangi bir tahakkuk ve tahsilat yapılmadığı görülmüştür. Yani Belediye, kirliliğin önlenmesi amacıyla yaptığı yaklaşık 23,5 milyon TL'lik harcamanın sadece 1.152.006,74 TL'lik kısmını kirleten kişilerden alabilmiş, yaklaşık 22.4 milyon TL'lik kısım ise Belediyenin bütçesinden karşılanmıştır.

Sonuç olarak; 2872 sayılı Kanun'a göre 13.05.2006 tarihinden itibaren katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücret tarifesinin belirlenmesi ve bu ücretlerin kirleten tüm kişilerden alınması gerekirken, İdare tarafından tarife belirlenmemesi ve hiçbir tahakkuk kaydı yapılmamasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; *“Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.”* Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemlerin gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Bulgu metninde söz konusu edilen hususların düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 20: Gecekondu Fonu Hesabının Teşkil Ettirilmemesi ve Fona Ait Gelirlerin Belediyenin Cari Harcamalarında Kullanılması

775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre oluşturulması gereken fon hesabının teşkil ettirilmediği ve Belediye sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinden aktarılması gereken payın, İdarenin cari harcamalarında kullanıldığı tespit edilmiştir.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun “Fonların teşkili ve kullanılması” başlıklı 12'nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, Türkiye Emlak Kredi Bankası'nda, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı, 13'üncü maddesinde ise bu hesaplarda toplanan paraların nerelerde kullanılması gerektiği açıklanmıştır.

775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde aynen;

“Buna göre 12'nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paralar, belediyelerce,

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartıyla:

a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, niève konut veya geçici misafir konutu yapılmasında,

b) İslah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında,

c) Kendi bütçe imkânlarıyla karşılanamayan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılır. “

Denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere ilgili fonda biriken paralar 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan yerlerde kullanılabilir, bunun dışındaki yerlerde kullanılamayacaktır.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un “Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir” başlıklı 5'inci maddesinde;

“... ”

Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. ...” hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Belirli Bir Amaca Tahsisli Gelirler ve Alınan Paylar” başlıklı 18'inci maddesinin ikinci fıkrasında aynen:

“20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu

fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır.”

Denilmektedir.

Mal Müdürlüğü tarafından hazineye ait taşınmaz satışlarından Belediye hesaplarına %10'luk gecekondü fonu payı ve %30'luk Belediye payı olarak toplam 101.501,06 TL yatırılmıştır. Özel hesapta takip edilerek yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla tahsil olunan %10'luk paya isabet eden tutar ise 27.432,72 TL olup, bu tutar amacına aykırı olarak İdarenin cari harcamalarında kullanılmıştır.

Gecekondü fonuna ait gelirlerin Belediye adına açılacak özel bir banka hesabında tahsil edilmesi, buna ilişkin gelir ve giderlerin ilgili gelir ve gider hesaplarının bu amaçla oluşturulacak detay kodlarında kayıt altına alınması gerektiği düşünülmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;** Aynen; “Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.”* Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemlerin gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Bulgu metninde söz konusu edilen hususların düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 21: Kurumun Mülkiyet ve Tasarrufunda Bulunan Bazı Taşınmazların İhale Yapılmaksızın İşgalci Konumunda Bulunan Kişilere Ecrimisil Karşılığında Kullanılması

Belediyenin mülkiyet ve tasarrufunda bulunan balıkthane dükkanları ve terminal alanında bulunan peron için kiralama ihalesine çıkılmadığı, söz konusu yerlerin fuzuli şağiller tarafından işgal edildiği, İdarenin bunları tahliye yoluna gitmediği, bunun yerine ecrimisil uygulamasının kira uygulamasına dönüştürülerek aylık ecrimisiller alındığı ve işgallerin devam ettirildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "*Ecrimisil ve tahliye*" başlıklı 75'inci maddesinde devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine, fuzuli şağilden ecrimisil isteneceği ayrıca işgal edilen taşınmaz

malın, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülki amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuattan da anlaşılacağı üzere, ecrimisil bir kiralama yöntemi olmadığı gibi olağan bir yöntem de değildir. İşgale uğrayan ve sonradan tespit edilen kamuya ait taşınmaz mal için fuzuli şağilden bunun bedelinin adeta bir tazminat suretinde alınmasıdır. Yukarıdaki mevzuat hükmünde de belirtildiği üzere işgal edilen taşınmaz mal için mülki amire talepte bulunulması ve mülki amir tarafından söz konusu taşınmazın 15 gün içinde tahliye ettirilmesi esastır. Aksi bir durum, yani işgal eden kişinin ödemesi için tespit edilen ecrimisil bedelinin kira ödemesi gibi esas alınarak ileriye doğru devam ettirilmesi, 2886 sayılı Kanun'un her türlü satış ve kiralama gibi hususlarda ihale yoluna gidilmesi gerektiğini ifade eden amir hükümlerine aykırı olacaktır.

Belediyenin mülkiyet ve tasarrufunda bulunup ecrimisil karşılığında kullanılan söz konusu taşınmazların yukarıda belirtilen esaslara göre tahliyesinin sağlanması ve bu taşınmazların kiralanabilmesi için 2886 sayılı Kanun'a uygun şekilde ihaleye çıkılması gerektiği düşünülmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;** Aynen; ‘‘Mülkiyeti Belediyemize ait olan taşınmazların üzerinde kısa süreliğine (10-15-30-45 gün gibi) ihale yapılmaksızın işgaliye üzerinden kiraya verilmesi; mevzuatta karşılığı olmayan yerler için ‘‘İşgaliye Sözleşmesi’’ yapılarak kiraya verilmiştir.Kısa süreli işlerin dışındaki ihaleler mevzuat hükümlerine uyularak yapılmaktadır.’’* Denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu metninde de yer verildiği gibi Belediyenin mülkiyet ve tasarrufunda bulunan balıkhane dükkanları ve terminal alanında bulunan peron için kiralama ihalesine çıkılmamış, söz konusu yerler ecrimisil karşılığında fuzuli şağiller tarafından işgal edilmiştir. Bu yerler için 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihaleye çıkılması gerekmektedir. Taşınmazların işgaliye sözleşmesi ile kiraya verilmesinin mevzuatta bir karşılığı bulunmamaktadır.

BULGU 22: Mevzuatta Öngörülen Süreden Fazla Geçici İşçi Çalıştırılması

İdarede yıllar itibariyle istihdam edilen geçici işçilerin altı aydan az süreyle çalıştırılması gerekirken sürekli olarak çalıştırıldığı görülmüştür.

5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına

veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Geçici İş Pozisyonlarında İşçi Çalıştırılması" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"...

(2) *Ancak mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir malî yılda 6 aydan az olmak üzere vize edilecek geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılabilir.*"

Denilmiştir.

Bu hükme göre belediyeler çalışma süreleri bir mali yılda altı aydan az olmak üzere geçici işçi çalıştırabilir.

Yapılan incelemede; Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte Karasu Belediyesi için öngörülen sürekli işçi sayısı 61 olarak belirlenmiştir. 2018 yılı sonu itibariyle Belediyede çalışan sürekli işçi sayısı 12 geçici işçi sayısı da 24 adettir. Sürekli işçi kadrosu boş iken sürekli işçi istihdam edilmeyip geçici işçilerin bir mali yılda altı aydan az çalışması gerekirken mevzuata aykırı olarak sürekli olarak çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Mevzuatta öngörülen süreden fazla işçi çalıştırılması ile ilgili olarak bundan sonra mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir" Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; bundan sonraki iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Bulgu metninde söz konusu edilen hususların düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 23: Otopark Yönetmeliği Uyarınca Nakden Tahsil Edilen Bedellerin Büyükşehir Belediyesine Aktarılmaması

Otopark Yönetmeliği uyarınca yapı ruhsatının verilmesi sırasında Belediye tarafından tahsil edilen otopark bedellerinin Sakarya Büyükşehir Belediyesine gönderilmediği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde; büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve

sorumlulukları arasında yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek sayılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde;

“f) Otopark ihtiyacının, bu fıkranın (e) bendinde yer alan hükümler doğrultusunda bir kısmı veya tamamının parselinde karşılanamadığı binalarda karşılanamayan otopark miktarı;

1) Mümkünse komşu parsellerle ortak otopark uygulaması ya da ada içi otopark uygulamaları şeklinde karşılanır.

2) Otopark ihtiyacı, (1) numaralı alt bende göre karşılanamaması durumunda; süresiz irtifak kurulmak ve tapu kütüğünün beyanlar hanesinde belirtilmek kaydıyla idaresince belirlenecek yürüme mesafesi içinde kamulaştırmaya konu olmayan başka parsel veya binada zorunlu olarak ayrılması gerekenler haricindeki otopark alanlarından karşılanır.

3) Otopark ihtiyacı, (1) ve (2) numaralı alt bentlere göre karşılanamayan parsellerde, tevhit yolu ile de çözüm sağlanamaması halinde, ilgili idarelerce, 12 nci maddede yer alan esaslar dâhilinde bedel alınmak suretiyle otopark yeri tahsis edilerek karşılanır.

...” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 12'nci maddesinde;

“(1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendinin (3) numaralı alt bendi uyarınca alınacak otopark bedelinin tespiti, tahakkuku ve tahsilinde bu maddede belirtilen esaslara uyulur.

...

(5) 5216 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılır.

(6) İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağı, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılır.

(7) Otopark bedeli alınan parsellerin otopark ihtiyacının ilgili idarece genel veya bölge otoparklarında karşılanması zorunludur. Büyükşehirlerde otopark bedeli alınan parsellerin otopark ihtiyacının büyükşehir belediyesince karşılanması zorunludur.

...’’ hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre büyükşehir sınırları içerisinde bulunan ilçe belediyelerince otopark ihtiyacı karşılanamayan parsellerden tahsil edilen otopark bedelleri büyükşehir belediyesinin ilçe belediyesi adına açılan otopark hesabına aktarılmalı ve sadece söz konusu parsellerin otopark ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılmalıdır.

Yapılan incelemede; İdarenin tahsil etmiş olduğu otopark bedellerini Sakarya Büyükşehir Belediyesi’ne aktarmadığı ve söz konusu bedellerin Belediyenin cari harcamalarında kullanıldığı tespit edilmiştir.

***Kamu idaresi cevabında;** Aynen; ‘‘Bundan böyle mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.’’* Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; bundan sonraki iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine bağlı kalınarak gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Bulgu metninde söz konusu edilen hususların düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 24: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedelinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Belediyenin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda bulunan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin 2018 mali yılı ücret tarifesinde öngörülmediği ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

26.09.2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi, 28'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d) ve (e) bentleri ile 33 ve 34'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan ‘‘Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik’’, sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkını, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesini ve bu Yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektedir.

Yönetmelikte açıklanan tarifeye göre, Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerlerden ilçe belediyeleri

tarafından en fazla metresi 0,70 TL tutarında geçiş hakkı ücreti alınacağı ve söz konusu tutarın her yıl ÜFE'ye göre güncellenebileceği belirtilmiştir.

Geçiş hakkı ücretlerinin Türk Telekom A.Ş.' den tahsil edilebilmesi için gerekli olan işlemlerin yapılmadığı dolayısıyla söz konusu ücretlerin tahsil edilemeyerek gelir kaybına sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “2014 yılından bu yana hasar karşılığı adı altında 10.12.2014 -77.161,00 TL, 04.05.2015- 13.167,00TL, 31.12.2015 - 10.620,00 TL , 01.12.2017 – 25.487,41- TL, 01.10.2018 – 42.712,46- TL olarak hasar karşılığı gelir kodu ile tahsilatı yapılmıştır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince verilen cevapta; 2014 yılından bu yana çeşitli tarihlerde hasar karşılığı adı altında tahsilatlar yapıldığı belirtilmiştir. Ancak bulgu metninde hasar karşılığı bedelinden değil Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelikte adı geçen geçiş hakkı bedelinden bahsedilmektedir. 2018 mali yılı ücret tarifesinde geçiş hakkı ücreti öngörülmemiş ve tahsilatı yapılmamıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR**

Sakarya Karasu Belediyesi 31.12.2018 Tarihli Bilançosu		2018 Yılı
Aktif Hesaplar		
I	Dönen Varlıklar	67.265.121,47
10	Hazır Değerler	2.576.717,80
100	Kasa Hesabı	0,00
101	Alınan Çekler Hesabı	0,00
102	Banka Hesabı	250.634,62
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı	0,00
104	Proje Özel Hesabı	0,00
105	Döviz Hesabı	0,00
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0,00
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0,00
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	2.326.083,18
11	Menkul Kıymet Ve Varlıklar	0,00
117	Menkul Varlıklar Hesabı	0,00
118	Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	0,00
12	Faaliyet Alacakları	26.575.887,05
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	6.351.549,83
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	20.020.799,37
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar	11.854,85
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	0,00
127	Diğer Faaliyet Alacakları	191.683,00
13	Kurum Alacakları	0,00
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0,00

137	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	0,00
14	Diğer Alacaklar	378.587,08
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	378.587,08
15	Stoklar	53.015,00
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	53.015,00
153	Ticari Mallar Hesabı	0,00
157	Diğer Stoklar Hesabı	0,00
16	Ön Ödemeler	0,00
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabı	0,00
161	Personel Avansları Hesabı	0,00
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	0,00
164	Akreditifler Hesabı	0,00
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler	0,00
166	Proje Özel Hesabından Verilen Avans Ve Krediler	0,00
167	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları	0,00
18	Gelecek Aylara Ait Giderler	0,00
180	Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı	0,00
19	Diğer Dönen Varlıklar	37.680.914,54
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	37.680.914,54
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00
197	Sayım Noksanları Hesabı	0,00
II	Duran Varlıklar	63.397.218,58
21	Menkul Kıymet Ve Varlıklar	0,00
217	Menkul Varlıklar Hesabı	0,00
218	Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	0,00
22	Faaliyet Alacakları	456.511,53
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	456.511,53
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar	0,00

227	Diğer Faaliyet Alacakları	0,00
23	Kurum Alacakları	0,00
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0,00
24	Mali Duran Varlıklar	1.245.147,29
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler	1.202.753,39
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan	42.393,90
25	Maddi Duran Varlıklar	61.695.559,76
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	2.996.874,09
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	0,00
252	Binalar Hesabı	1.223.715,40
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	901.173,88
254	Taşıtlar Hesabı	1.069.018,77
255	Demirbaşlar Hesabı	1.432.370,30
256	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	0,00
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.389.562,90
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	55.461.970,22
259	Yatırım Avansları Hesabı	0,00
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00
260	Haklar Hesabı	104.190,00
264	Özel Maliyetler Hesabı	0,00
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-104.190,00
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00
280	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	0,00
29	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar	0,00
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran	0,00
297	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	0,00
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	0,00
	Aktif Toplam	130.662.340,05

Pasif Hesaplar		
III	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	70.923.925,48
30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	30.971.687,82
300	Banka Kredileri Hesabı	30.971.687,82
303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0,00
304	Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	0,00
309	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0,00
31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
310	Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı	0,00
32	Faaliyet Borçları	18.145.173,06
320	Bütçe Emanetleri Hesabı	18.145.173,06
322	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	0,00
33	Emanet Yabancı Kaynaklar	3.885.323,63
330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.900.014,85
333	Emanetler Hesabı	1.985.308,78
34	Alınan Avanslar	0,00
340	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0,00
349	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0,00
36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	17.851.640,11
360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	6.466.006,96
361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	6.801.427,27
362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına	3.379.589,18
363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	0,00
368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya	1.204.616,70
37	Borç Ve Gider Karşılıkları	0,00
372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0,00
379	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	0,00
38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider	70.065,86

380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	70.065,86
381	Gider Tahakkukları Hesabı	0,00
39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	35,00
391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00
397	Sayım Fazlaları Hesabı	35,00
399	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
IV	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	126.218,60
40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	0,00
400	Banka Kredileri Hesabı	0,00
403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0,00
404	Tahviller Hesabı	0,00
409	Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0,00
41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
410	Dış Mali Borçlar Hesabı	0,00
43	Diğer Borçlar	0,00
430	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	0,00
438	Kamuya Olan Ertelenmiş Veya	0,00
44	Alınan Avanslar	0,00
440	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0,00
449	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0,00
47	Borç Ve Gider Karşılıkları	126.218,60
472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	126.218,60
479	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	0,00
48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider	0,00
480	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	0,00
481	Gider Tahakkukları Hesabı	0,00
49	Diğer Uzun Vadeli Yabancı	0,00
499	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	0,00

V	Özkaynaklar	59.612.195,97
50	Net Değer	58.861.379,78
500	Net Değer Hesabı	58.861.379,78
52	Yeniden Değerleme Farkları	0,00
522	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	0,00
57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet	23.675.177,12
570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	23.675.177,12
58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet	-23.111.254,84
580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-23.111.254,84
59	Dönem Faaliyet Sonuçları	186.893,91
590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	186.893,91
	Pasif Toplam	130.662.340,05
IX	Nazım Hesaplar	0,00
90	Ödenek Hesapları	0,00
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00
901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00
905	Ödenekli Giderler Hesabı	0,00
906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak	0,00
907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler	0,00
91	Nakit Dışı Teminatlar	0,00
910	Teminat Mektupları Hesabı	0,00
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	0,00
912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	0,00
913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	0,00
92	Taahhüt Hesapları	0,00
920	Gider Taahhütleri Hesabı	0,00
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	0,00
	Toplam	0,00

	Aktif Genel Toplam	130.662.340,05
	Pasif Toplam	0,00
IX	Nazım Hesaplar	0,00
90	Ödenek Hesapları	0,00
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00
901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00
905	Ödenekli Giderler Hesabı	0,00
906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak	0,00
907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler	0,00
91	Nakit Dışı Teminatlar	0,00
910	Teminat Mektupları Hesabı	0,00
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	0,00
912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	0,00
913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	0,00
92	Taahhüt Hesapları	0,00
920	Gider Taahhütleri Hesabı	0,00
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	0,00
	Toplam	0,00
	Pasif Genel Toplam	130.662.340,05

2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL(2018)	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	CARİ YIL(2018)
	I				I		
630	01	Personel Giderleri	7.848.544,65	600	01	Vergi Gelirleri	18.105.197,75
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet	1.054.731,17	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.279.098,15
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	25.964.797,48	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel	0,00
630	04	Faiz Giderleri	674.813,54	600	05	Diğer Gelirler	22.567.685,17
630	05	Cari Transferler	0,00	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00
630	07	Sermaye Transferleri	140.337,74				
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri	0,00				
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden	0,00				
630	13	Amortisman Giderleri	75.206,75				
630	14	İlk Madde ve Malzeme	6.744.594,17				

		Giderleri	
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan	262.061,66
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak	0,00
630	99	Diğer Giderler	0,00
GİDERLER TOPLAMI			42.765.087,16

GELİRLER TOPLAMI	42.951.981,07
FAALİYET SONUCU(+/-)	186.893,91